

Deli Árpád

Bűnbánati kantáta

Cantata
in
Quadragesima

* *A keresztfához megyek ...* *

Deli Árpád

Bűnbánati kantáta

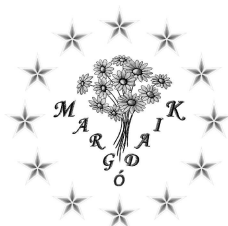

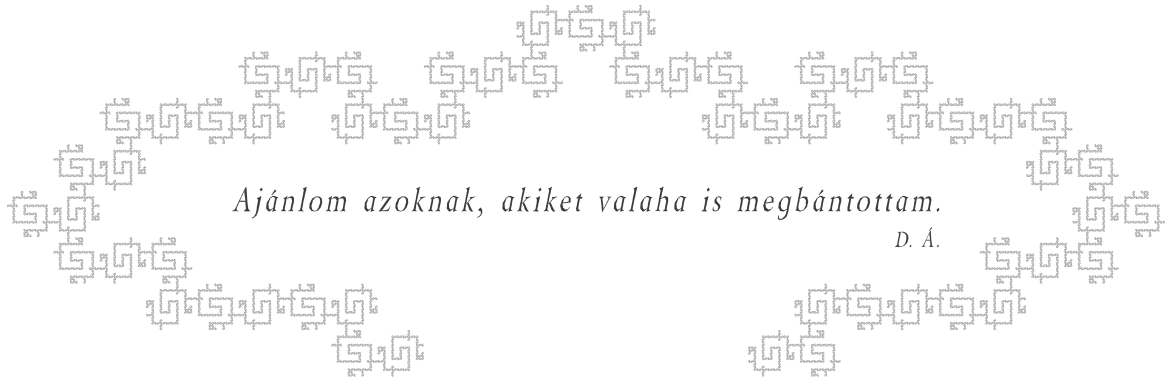
Cantata in Quadragesima

ének- és zenekarra

per 4 soli, coro misto
con 2 flauti, flauto in sol, 2 oboi (d'amore),
2 clarinetti in si \flat , corno di bassetto,
2 fagotti,
corno, timpani,
archi
ed organo

Ajánlom azoknak, akiket valaha is megbántottam.

D. Á.

A kantáta szövege

1. A keresztfához megyek,
tört szívemnek bús beteg
ott remélem orvosát.
Könnyek között Hozzá térve,
bűnbánattal hullok térdre:
s a Bűntelen megbocsát.
2. Isten Fia függ a fán,
s kínja közt is áldva áld –
miért ontja szent vérét?
Hogy fölrázzon minden embert,
hogy holtig is *csak* szeressen,
ellent is mint testvérét.
3. A tengerár rám borul,
forr az égi háború –
s méltán sújt le a halál.
De tárt karral vár a Bárány,
megvált végre vére árán –
s *minden* lelket megtalál.
4. Üdvöm Napja fölragyog,
nem vonz már, mit itt hagyok:
kincs, hatalom, földi lom.
Hadd ragyogjam én is fényed
vissza Reád a szegényben
s mint vándornak oltalom!
5. Csak Rád nézek, Megváltóm,
Te élsz bennem, és mától
csak Tebenned élek én.
Így lehetek Tőled áldás:
üldözöttnek üdvhozó társ,
menekültnek menedék.
6. Tiéd vagyok, Jézusom;
vezess keresztutadon,
gyöngye szívem Rád szorul.
Úgy szeressek, mint Te szeretsz,
ahogy tanít a szent kereszt –
s vár az örök koszorú!

I. A keresztfához megyek

A keresztfához megyek, | tört szívemnek bús beteg | ott remélem orvosát. |
Könnyek között Hozzá térve, | bűnbánattal hullok térdre: | s a Bűntelen megbocsátát.

♩=52

The musical score is for a symphony orchestra and vocal soloists. It is in 3/4 time with a key signature of two flats (B-flat and E-flat). The tempo is marked as ♩=52. The score includes parts for woodwinds (flutes, oboe, clarinet, bassoon, bass clarinet), brass (trumpets, trombones, tuba, euphonium), percussion (snare drum, cymbals, tom-toms), strings (violins, violas, cellos, double basses), and keyboard (piano, organ). The vocal parts are for soprano, alto, tenor, and bass. The score is divided into two systems. The first system contains parts for I. fuvola, II. fuvola, g-altfuvola, I-II. körteoboa, I-II. b-klarinét, basszetkürt, I-II. fagott, kettőskürt, üstdob (G, d), szoprán, alt, tenor, basszus, and I-II. hegedű. The second system contains parts for brácsa, cselló, I. bógó, II. bógó, and orgona. Dynamics include mf, mp, p, and mv. Performance instructions include 'a 2', 'I', and 'pizz.'. The score is written in a standard musical notation with various clefs and time signatures.

I. fuvola
II. fuvola
g-altfuvola
I-II. körteoboa
I-II. b-klarinét
basszetkürt
I-II. fagott
kettőskürt
üstdob (G, d)
szoprán
alt
tenor
basszus
I-II. hegedű
brácsa
cselló
I. bógó
II. bógó
orgona

6

I. f. *mp* *mf*

II. f. *mv* *mp* *mf*

a. f. *mp* *mf*

I. k. *mf*

II. k. *mf*

I-II. kl. *mv* *mp* *I* *mf*

bt. *mv* *mp* *mf*

I-II. fg. *mf*

kt. *mp*

ü. *mp* *p*

t. *mp*

b. *mf*

I. h. *pp* *mf* *divisi* *uniti*

II. h. *pp* *mf* *divisi*

br. *pp* *mf*

cs. *mf*

I. bg. *mf*

II. bg. *mf* *mp*

org.

A ke - - - -

A ke - - - -

I. f.
 II. f.
 a. f.
 I. k.
 II. k.
 I-II. kl.
 bt.
 I-II. fg.
 kt.
 ü. *mp p mp p mp p*
 t.
 b.
 I. h.
 II. h. *uniti*
 br. *sul*
 cs. *divisi uniti*
 I. bg. *mf sul D*
 II. bg. *mf mp mf mp*
 org.

- részt - fá - - - hoz me - gyek, Tört szí - - -
 - részt - fá - - - hoz me - gyek, Tört szí - - -

sul
 A D
 D G
 G

17

I. f.
II. f.
a. f.
I. k.
II. k.
I-II. kl.
bt.
I-II. fg.
kt.
ü.
sz.
a.
t.
b.
I. h.
II. h.
br.
cs.
I. bg.
II. bg.
org.

mp
mp
mp
mp
mp
mp
mp
mp
pp
mp p mp
p
p
p
mp
p
p
p
p

I

Ott re - - mé - lem
Ott re - - mé - lem

-vem - nek bús be - teg
-vem - nek bús be - teg

I. f. *mp* *pp*

II. f. *mp* *p* *pp*

a. f. *mp* *pp*

I. k. *mp*

II. k. *mp*

I. kl. *mp* *pp*

bt. *(mp)* *pp*

II. fg. *mp*

kt. *(s)*

sz. or - vo - - sát.

a. or - vo - - sát.

I. h. *mp* *pp*

II. h. *mp* *pp* divisi uniti

br. *mp* *pp*

cs. *mp*

org.

I. f. *mp* *mf* *mf*
 II. f. *mp* *mf*
 a.f. *mp* *mf*
 I-II. k. *mf*
 I-II. kl. *mp* *mf*
 bt. *mp* *mf*
 I. fg. *mf*
 II. fg. *mf*
 kt. *mp*
 ü.
 t. *mp*
 b. *mf*
 I. h. *mf* *decr. ...*
 II. h. *mf* *divisi* *uniti* *decr. ...*
 br. *mf* *divisi* *uniti*
 cs. *mf* *mf* *uniti*
 I. bg. *mf*
 II. bg. *mf* *arco*
 org. *mp*

Köny - nyek kő - - zött Hoz - - zá tér - ve,
 Köny - nyek kő - - zött Hoz - - zá tér - ve,

I. f.

II. f.

a. f.

I-II. k.

I-II. kl.

bt.

I. fg.

II. fg.

kt.

ü.

t.

b.

I. h.

II. h.

br.

cs.

I. bg.

II. bg.

org.

Bún - - bá - nat - - - - tal hul - - lok térd - - re:

Bún - - bá - nat - - - - tal hul - - lok térd - - re:

mf *p*

mf *mf*

mf

divisi uniti

pizz.

40 *(poco rit. . .)*

I. f. *pp*

II. f. *pp*

a. f. *pp*

I-II. k. *pp*

I. kl. *pp*

II. kl. *pp*

bt. *pp*

kt. *pp*

sz. *p*

a. *p*

I. h. *pp*

II. h. *pp*

br. *pp*

cs. *mv* *pizz.* *div. I* *pp* *arco*

I. bg. *(pizz.)*

org. *p*

Sa Bún - te - len meg - bo - - csát

Sa Bún - te - len meg - bo - - csát

I. f.
 II. f.
 a. f.
 I-II. k.
 I. kl.
 bt.
 I-II. fg.
 kt.
 ü.
 sz.
 a.
 t.
 b.
 I. h.
 II. h.
 br.
 cs.
 I. bg.
 II. bg.
 org.

meg - - bo - csát.
 meg - - bo - csát.
 meg - - bo - csát.
 meg - - bo - csát.

I. f.
 II. f.
 a.f.
 I. k. *pp*
 II. k. *pp*
 I. kl. *pp*
 II. kl. *pp*
 bt.
 I-II. fg.
 kt.
 I. h.
 II. h.
 br. *sul D*
 cs. *sul G*
 I. bg.
 II. bg.
 org.

The score is written for a full orchestra. The woodwinds (flutes, clarinets, bassoon, and strings) play a melodic line with various articulations and dynamics, including *pp* (pianissimo) and accents. The brass (trumpets, trombones, and tuba) provide harmonic support. The strings play a sustained, moving line. The organ part is written in a grand staff with a continuous accompaniment. The key signature has two flats, and the time signature is 4/4. The score is divided into two systems, with the first system ending at measure 56 and the second system starting at measure 57.

II. Isten Fia

Isten Fia függ a fán, | s kínja közt is áldva áld - | miért ontja szent véré? |
Hogy fölrázzon minden embert, | hogy holtig is *csak* szeressen, | ellent is mint testvérét.

$\text{♩} = 58$

I-II. fuvola
g-altfuvola
I-II. b-klarinét
basszetkürt
fagott
szoprán
alt
tenor
bariton
basszus
I. hegedű
II. hegedű
brácsa
cselló
orgona

7 *poco cal. ...*

I. kl.
bt.
I. h.
II. h.
br.
cs.

I. f. *p*

II. f. *p*

a. f. *p*

I. kl. *mp*

II. kl. *p*

bt. *p*

fg. *p*

sz. *p*

*) Vö. Jel 3.14.

a. *p*

t. *p*

bar. *p*

b. *p*

I. h. *tutti p*

II. h. *tutti p*

br. *tutte mp*

cs. *tutti div. p*

org. *p*

Á - - - - - men*) Á - - - - - men Á - - - - - men

Is - ten Fi - a függ a fán, S kín - ja közt is áld - va áld - Mi - ért ont - ja szent vé - rét?

Á - - - - - men Á - - - - - men Á - - - - - men

Á - - - - - men Á - - - - - men Á - - - - - men

sul G

sul D

I. f. *p*

II. f.

a.f.

I. kl.

II. kl.

bt.

fg.

sz.

a.

t.

bar.

b.

Á - - - - - men Á - - - - - men

Hogy föl - rász - on min - den em - bert, Hogy hol - tig is csak sze - res - sen,

Hogy föl - rász - on min - den em - bert, Hogy hol - tig is csak sze - res - sen,

Á - - - - - men Á - - - - - men

Á - - - - - men Á - - - - - men

I. h.

II. h.

br.

cs.

org.

poco cal. ...

♩=50 più espr.

I. f.

II. f.

a.f.

I. kl.

II. kl.

bt.

fg.

sz.

a.

t.

bar.

b.

I. h.

II. h.

br.

cs.

org.

Á - - - - - men Á - - - - - men

el - lent is mint test - vé - rét. Is - ten Fi - a függ a fán,

el - lent is mint test - vé - rét. Is - ten Fi - a függ a fán,

Á - - - - - men Á - - - - - men

Á - - - - - men Á - - - - - men Á - men

I. f.

II. f.

a. f.

I. kl.

II. kl.

bt.

fg.

sz.

a.

t.

bar.

b.

I. h.

II. h.

br.

cs.

org.

Á - - - - - men Á - - - - - men Á-men

S kín - ja közt is áld - - va áld - Mi-ért ont - ja szent vé - rét?

S kín - ja közt is áld - - va áld - Mi-ért ont - ja szent vé - rét?

Á - - - - - men Á - - - - - men Á-men

Á - - - - - men Á - - - - - men Á - - - - - men Á - - - - - men

I. f.
II. f.
a. f.
I. kl.
II. kl.
bt.
fg.

sz.
a.
t.
bar.
b.

Á - - - - - men Á - - - - -
Hogy föl - rász - - - zon min - den em - - bert, Hogy hol - tig is
Hogy föl - rász - - - zon min - den em - - bert, Hogy hol - tig is
Á - - - - - men Á - - - - -
Á - - - - - men Á - - - - -

I. h.
II. h.
br.
cs.
org.

I. f.

II. f.

a. f.

I. kl.

II. kl.

bt.

fg.

sz.

a.

t.

bar.

b.

I. h.

II. h.

br.

cs.

org.

men Á - - - - - men!

csak sze - res - - sen, El - lent is mint test - - vé - rét.

csak sze - res - - sen, El - lent is mint test - - vé - rét.

men Á - - - - - men!

men Á - - - - - men!

38 $\text{♩} = 58$ *p* $\text{p} \rightarrow \text{mp}$

a.f.

I. kl. *p* $\text{p} \rightarrow \text{mp}$ *p* $\text{p} \rightarrow \text{mp}$

bt. *p* $\text{p} \rightarrow \text{mp}$

I. h. *pp* *alcuni*

II. h. *pp* *alcuni*

br. *pp* *alcune*

cs. *solo* *p*

org.

45 (*poco rit.*) *poco cal. ...*

I. kl.

bt.

I. h.

II. h.

br.

cs.

org.

III. A tengerár

A tengerár rám borul, | forr az égi háború - | s méltán sújt le a halál. (És ld. az 1. versszakot.)

♩=58

I-II. fuvola
g-altfuvola
I-II. kőrtoboza
I. b-klarinét
II. b-klarinét
basszetkürt
I-II. fagott
kettőskürt
üstdob (G, d)
szólósoprán
szólóalt
szólótenor
szólóbasszus
szoprán
alt
tenor
basszus
I-II. hegedű
brácsa
cselló
bógó
orgona

mp *mf* *p* *mv* *pp*

A ten - ger - ár rám bo - rul
A ten - ger - ár rám bo - rul

I II

I. f.
a. f.
I. k.
I. kl.
II. kl.
bt.
I. fg.

ü.

sz.sz.
sz.a.
sz.t.
sz.b.

rám bo - rul, Forr

rám bo - rul bo - rul rám bo - rul

- rul A ten - ger - ár rám bo - rul rám bo - rul

A ten - ger - ár

I. h.
II. h.
br.
cs.
bg.

org.

I. f.
 a.f.
 I. k.
 II. k. *mp*
 I. kl.
 II. kl. *mp*
 bt.
 I. fg.
 ü. *p* *mv* *p*
 sz.sz.
 az é - - gi há - bo-rú az é - - - gi há - - - bo-rú
 sz.a.
 rám bo - rul bo - rul, Forr az é - - gi há - bo-rú Forr
 sz.t.
 A ten - - - - ger-ár rám bo - rul A ten - ger -
 sz.b.
 rám bo - rul bo-rul bo - rul bo - rul rám
 I. h.
 II. h.
 br.
 cs.
 bg.
 org.

I. f. *p* *mp*
 II. f. *p*
 a.f.
 I. k. *p*
 II. k. *p*
 I. kl. *p*
 II. kl. *p*
 bt. *p*
 I. fg. *p*
 ü. *p* *mv* *p* *mf* *mp* *pp*
 sz.sz. az é - - - gi há - - - bo -
 sz.a. Forr az é - gi há - bo - rú az é - gi há - bo - rú -
 sz.t. 8 - ár rám bo - rul, Forr az é - - - gi há - bo - rú az é -
 sz.b. bo - rul, Forr az é - - - gi há - bo - rú az é - - - gi
 sz. *mp* A ke - reszt - fá - - hoz me - gyek,
 I. h.
 II. h.
 br.
 cs.
 bg.
 org.

I. f.
 II. f.
 a. f.
 I. k.
 II. k.
 I. kl.
 II. kl.
 bt.
 I. fg.
 ü.
 sz.s.z.
 sz.a.
 sz.t.
 sz.b.
 sz.
 I. h.
 II. h.
 br.
 cs.
 bg.
 org.

- rú az é - - - gi há - - - bo - rú - S mēl - tán sújt le
 - gi há - - - bo - rú há - bo - rú - S mēl - tán sújt le
 há - - - bo - rú -
 Tört szí - vem - nek bús be - - teg Ott re - mé - lem

p *pp* *mf* *mp* *p* *pp*
mf *mf* *mp* *mp* *mp* *mp* *mp*

poco rit. *cr. ...*

18

I. f.
II. f.
a.f.
I. k.
I. kl.
II. kl.
bt.
I-II. fg.
ü.
sz.sz.
sz.a.
sz.t.
sz.b.
sz.
b.
I. h.
II. h.
br.
cs.
bg.
org.

mp
p
mf
pp
mp
p

a ha-lál a ha-lál A ten-ger-ár rám bo-rul ... S mél -
a ha - lál a ha - lál A ten-ger - ár
S mél - tán sújt le a ha - lál a ha - lál
... a ha - lál
or - vo - sát. Köny - nyek kö - zött Hoz - zá tér - ve, Bűn - bá -
A ke - - reszt - - fá - hoz me - gyek, Tört szí - vem - nek

I. f.
 II. f.
 a. f.
 I-II. k.
 I-II. kl.
 bt.
 I. fg.
 II. fg.
 kt.
 ü.
 sz.sz.
 sz.a.
 sz.t.
 sz.b.
 sz.
 a.
 t.
 b.
 I. h.
 II. h.
 br.
 cs.
 bg.
 org.

pp *mp* *mp* *pp* *p* *mf* *mf* *p cr. ...*
decr. ...
decr. ...
decr. ...
mp *mp*

- tán sújt le a ha - - lál a ha - lál a ha - - lál a ha -
 rám bo - rul rám bo - rul ... a ha - lál S mël - tán sújt le a
 A ten - ger - ár rám bo - rul rám bo - rul
 ... S mël - tán sújt le a ha - lál A ten - ger -
 - nat - tal hul - - lok térd - re: Sa Bún - te - - len meg - - bo -
 A ke - reszt - - fá - hoz me - -
 A ke - -
 bús be - teg Ott re - mé - lem or - - vo - sát.

I. f.
 II. f.
 a.f.
 I-II. k.
 I-II. kl.
 bt.
 I-II. fg.
 kt.
 ü.
 sz.sz.
 sz.a.
 sz.t.
 sz.b.
 sz.
 a.
 t.
 b.
 I. h.
 II. h.
 br.
 cs.
 bg.
 org.

- lál a ha - lál A ten - ger - ár rám bo - rul rám bo - rul
 ha - lál S mél - tán sújt le a ha - lál Forr az é -
 ... S mél - tán sújt le a ha - lál a ha - lál a ha -
 - ár rám bo - rul rám bo - rul ... a ha - lál
 - csát
 - gyek, Tört - szí - vem - nek bús be - teg Ott re - mé - lem
 - reszt - fá - hoz me - gyek, Tört szí - vem - nek bús be - teg
 Köny - nyek kö - zött Hoz - zá tér - ve, Bűn - bá - nat - tal hul - lok
 div.
 uniti

I-II. f.
a.f.
I-II. k.
I-II. kl.
bt.
I-II. fg.
kt.
ü.
sz.sz.
sz.a.
sz.t.
sz.b.
a.
t.
b.
I. h.
II. h.
br.
cs.
bg.
org.

Forr az é - - - gi há - - - bo - rú Forr
- gi há - - bo - rú ... a ha - - lál a ha -
- lál a ha - lál Forr az é - - - gi
a ha - lál
or - vo - sát. Köny - nyek kö - zött Hoz - zá tér - ve,
Ott re - mé - lem or - vo - sát. Köny - nyek kö - zött
térd - re: Sa Bűn - - te - len meg - bo - - csát
decr. ...
decr. ...
decr. ...
mp
mp

31 *rit. ...*

I-II. f.
a.f.
I-II. k.
I-II. kl.
bt.
I-II. fg.
kt.
ü.
sz.sz.
sz.a.
sz.t.
sz.b.
a.
t.
I. h.
II. h.
br.
cs.
bg.
org.

mp
p
pp
p
pp
p
pp

az é - - - gi há - - - bo - - - rú
-lál A ten - ger-ár rám bo - rul
há - - - - - bo - rú - S mél - tán sújt le a ha - lál a
a ha - lál A ten - ger-ár rám bo - rul, Forr
Bűn - bá - nat - tal hul - - lok térd - re: Sa Bűn - te - len
Hoz - zá tér - ve, Bűn - - bá - nat - tal hul - lok térd - re:

div.

I-II. f. *a 2*
 a.f.
 I-II. k. *(a 2)* *mp* *tr*
 I-II. kl. *a 2*
 bt. *mp*
 I. fg. *mp*
 II. fg.
 kt.
 ü. *p* *pp* *p*
 sz.sz. *Forr az é - - - gi há - - - bo - rú*
 sz.a. *... mé - - tán sújt le a ha - - - lál*
 sz.t. *ha - lál a ha-lál*
 sz.b. *az é - - - gi há - - - bo - rú*
 a. *meg - - bo - - csát a Bűn - te - len meg - bo - csát*
 t. *Sa Bűn - - te - - len meg - bo - csát*
 I. h. *tr*
 II. h. *mp*
 br.
 cs. *pizz. mv*
 bg. *pizz. mv sul G*
 org. *mp*

I. f. *mp*
 a. f. *mp*
 I-II. k. *mp*
 I. kl. *mp*
 bt.
 I. fg.
 II. fg. *mp*
 kt.
 sz.
 a.
 t.
 b.
 I. h. *pizz. arp.* *mv* *arco* *mf*
 II. h. *pizz. arp.* *mv* *div. in 3* *mp* *arco*
 br. *unite* *mv* *pizz.* *div. in 3* *p* *arco* *unite* *mf* *pizz. arp.*
 cs. *mf*
 bg.
 org.

41 $\text{♩} = 52$

I-II. f. *mf*

a.f. *mf*

I-II. k. *mf* *decr. ...* *mv* a 2 *mf*

I-II. kl. *mf*

bt. *mf* *decr. ...* *mv*

I. fg. *mf* *decr. ...* *mv* *decr. ...*

II. fg. *mf* *decr. ...*

kt. *mf* *decr. ...* ... *p*

ü. *mp*

sz.sz. *f*
A ten-ger-ár rám bo - rul rám bo - rul, Forr az é - - gi há - bo -

sz.a. Forr az é - - gi há -

sz.t. *f*
A ten - ger - ár rám bo - rul ... mál - tán sújt le a

sz. *mp* *cr. ...* *decr. ...*

a. *mp* *cr. ...* *decr. ...* - bo - csát.

t. *mp* *cr. ...* *decr. ...* - bo - csát.

b. *mp* *cr. ...* *decr. ...* - bo - csát.

I. h. arco

II. h. *mf* *arco* *uniti*

br. *mf* *arco*

cs. arco

bg. *mf* *arco*

org.

I. f. *decr. ...*
 a. f. *mv*
 I. k. *decr. ...* *mv*
 II. k. *decr. ...* *mv*
 I. kl. *decr. ...* *mv*
 bt. *mv*
 I. fg. *mp* *mv* *decr. ...*
 II. fg. *mp* *decr. ...*
 kt. *p* *pp*
 ü. *p* *pp*
 sz.sz. *decr. ...* *mf*
 sz.a. *decr. ...* *mf*
 sz.t. *decr. ...* *mf*
 sz.b. *mf*
 I. h. *decr. ...* *mv*
 II. h. *decr. ...* *mv*
 br. *decr. ...* *mv* *decr. ...*
 cs. *decr. ...*
 bg. *decr. ...*
 org.

- rú *decr. ...* A ten - ger - ár rám bo - rul ... a ha -
 - bo - rú ... a ha - - b - lál a ha - lál ha -
 ha - lál mél - - - tán sújt le a ha -
 A ten - - ger - ár rám bo - rul ...

I. f.

I. k.

II. k.

I. kl.

bt.

kt.

sz.sz.

sz.a.

sz.t.

sz.b.

- lál.

- lál.

- lál.

I. h.

II. h.

br.

cs.

bg.

org.

IV. De tárt karral

De tárt karral vár a Bárány, | megvált végre vére árán - | s minden lelket megtalál.

♩=80

körteoboa *p*

basszetkürt *p*

fagott

szólótenor

szólóhegedű *mp*

szólócselló *p*

orgona *p*

6

k. *rit. ...*

bt.

fg.

sz.h.

sz.cs.

org.

Detailed description of the musical score: The score is for a piece titled 'IV. De tárt karral'. It features a variety of instruments and vocal parts. The top system includes the körteoboa (oboe), basszetkürt (bass trumpet), and fagott (bassoon). The middle system includes the szólótenor (solo tenor), szólóhegedű (solo violin), and szólócselló (solo cello). The bottom system includes the orgona (organ). The score is in 4/4 time with a tempo of 80 beats per minute. The key signature has two flats (B-flat and E-flat). The score is divided into two systems, with the second system starting at measure 6. The first system ends with a double bar line. The second system includes a 'rit. ...' marking above the k. part. The score concludes with a double bar line and a repeat sign.

12 $\text{♩} = 68$ *rubato* *acc. ...* *a tempo*

k.

bt.

fg.

sz.t.
De tárt kar - - - ral vár a Bá - rány a Bá - rány a Bá - rány a

sz.h.

sz.cs.

org.

18

k.

bt.

fg.

sz.t.
Bá - - rány, Meg - vált Meg-vált vég - re vé - - - re á - rán -

sz.h.

sz.cs.

org.

k.

bt.

fg.

sz.t.
 8 S min - den min - den lel - - - ket meg - - - ta - lál min - den lel -

sz.h.

sz.cs.

org.

k.

bt.

fg.

sz.t.
 8 - - - ket meg - - - ta - lál De

sz.h.

sz.cs.

org.

k.

 bt.

 fg.

 sz.t. *cresc. ...* *mp*

 8 tárt tárt kar - - ral vár a Bá - rány a Bá - rány

 sz.h.

 sz.cs. *p*

 org.

k.

 bt.

 fg.

 sz.t.

 8 a Bá - - - - rány, Meg-vált vég - re vé - - - - re á - -

 sz.h.

 sz.cs.

 org.

k.

bt.

fg.

sz.t. *poco espr.*

sz.h.

sz.cs.

org.

-rán á - rán S min-den min - - - den min - den lel - ket meg - - ta - lál min -

*poco ad lib.**a tempo*

k.

bt.

fg.

sz.t.

sz.h.

sz.cs.

org.

- den min - - - - den lel - ket meg - - ta - lál.

k. Musical notation for Krumpholtz (k.) in treble clef, featuring eighth and sixteenth notes with rests.

bt. Musical notation for Bass Trombone (bt.) in treble clef, featuring eighth and sixteenth notes with rests.

fg. Musical notation for Fagott (fg.) in bass clef, featuring quarter and eighth notes with rests.

sz.t. Musical notation for Szofista (sz.t.) in treble clef, mostly empty with a fermata at the end.

sz.h. Musical notation for Szofista (sz.h.) in treble clef, featuring eighth and sixteenth notes with rests.

sz.cs. Musical notation for Szofista (sz.cs.) in bass clef, featuring quarter and eighth notes with rests.

org. Musical notation for Orgán (org.) in grand staff, featuring chords and single notes.

k. Musical notation for Krumpholtz (k.) in treble clef, featuring triplets and a *rit. ...* marking.

bt. Musical notation for Bass Trombone (bt.) in treble clef, featuring quarter and eighth notes with rests.

fg. Musical notation for Fagott (fg.) in bass clef, featuring quarter and eighth notes with rests.

sz.t. Musical notation for Szofista (sz.t.) in treble clef, mostly empty with a fermata at the end.

sz.h. Musical notation for Szofista (sz.h.) in treble clef, featuring eighth and sixteenth notes with rests.

sz.cs. Musical notation for Szofista (sz.cs.) in bass clef, featuring eighth and sixteenth notes with rests.

org. Musical notation for Orgán (org.) in grand staff, featuring chords and single notes.

V. Üdvöm Napja

Üdvöm Napja fölragyog, | nem vonz már, mit itt hagyok: | kincs, hatalom, földi lom.

♩. = 40

The musical score is arranged in a system with the following parts from top to bottom:

- fuvola (flute) with *mf* dynamic
- I. oboa (oboe I) with *mf* dynamic
- II. oboa (oboe II)
- b-klarinét (bassoon) with *mf* dynamic
- fagott (bassoon)
- szoprán (soprano) with lyrics: Üd - vöm Nap - ja föl - ra - gyog Üd - vöm Üd - vöm Üd -
- alt (alto) with lyrics: Üd - vöm Nap - ja föl - ra-gyog -ra -
- tenor with lyrics: Üd - vöm Nap - ja föl - ra-gyog Üd - vöm Nap - ja föl - ra - gyog
- basszus (bass)
- I. hegedű (violin I) with *mf* dynamic
- II. hegedű (violin II) with *mf* dynamic
- brácsa (viola) with *mf* dynamic
- cselló (cello)
- bógó (double bass)
- orgona (organ) with *mp* dynamic

The score is in 3/4 time with a key signature of one sharp (F#). The tempo is marked *♩. = 40*. Dynamics include *mf* (mezzo-forte) and *mp* (mezzo-piano).

f. I. ob. II. ob. kl. fg.

sz. a. t. b.

- vöm Nap - ja föl - ra - gyog
 - gyog -ra - gyog -ra - gyog Üd - vöm Nap - ja
 Üd - vöm Üd - vöm Üd - vöm Nap - ja
 Üd - vöm Nap - ja

I. h. II. h. br. cs. bg.

org.

f. I. ob. II. ob. kl. fg.

sz. -ra - gyog Üd - vöm Nap - ja föl - ra-gyog föl - ra - gyog
 a. föl - ra - gyog -ra - gyog -ra - - gyog föl - ra - - gyog
 t. föl - - - - - ra - gyog föl - - - ra - gyog föl - ra - gyog
 b. föl - ra-gyog Üd - vöm Nap - ja föl - ra - gyog föl - ra - gyog

I. h. II. h. br. cs. bg.

divisi

mf

org.

f. I. ob. II. ob. kl. fg.

sz. a. t. b.

föl - ra - gyog -ra - gyog -ra - gyog,
föl - - ra - - gyog -ra - gyog -ra - gyog,
föl - ra - - gyog -ra - gyog -ra - gyog,
föl - ra - gyog -ra - gyog -ra - gyog,

I. h. II. h. br. cs. bg.

org.

f. I. ob. II. ob. kl. fg.

Musical score for flutes (f.), oboes (I. ob., II. ob.), and clarinet (kl.). The score is in G major and 4/4 time. The flute part features a melodic line with a fermata in the final measure. The oboe parts have more active lines, with the second oboe playing a rhythmic pattern. The clarinet part has a melodic line with a fermata in the final measure.

sz. a. t. b.

Musical score for strings (sz., a., t., b.). The strings are mostly silent in this section, with only a few notes in the bass line.

I. h. II. h. br. cs. bg.

Musical score for horns (I. h., II. h.), trombone (br.), and basses (cs., bg.). The horn parts have melodic lines. The trombone part has a melodic line with a fermata in the final measure. The basses are mostly silent.

org.

Musical score for organ (org.). The organ part has a complex texture with multiple voices in both hands, including chords and melodic lines.

f. I. ob. II. ob. kl. fg.

Musical score for woodwinds and strings. Flute (f.) starts with a forte dynamic. Oboe I (I. ob.) and Oboe II (II. ob.) have melodic lines. Clarinet (kl.) and Bassoon (fg.) provide harmonic support. The key signature has one sharp (F#).

sz. a. t. b.

Nem vonz már, mit itt ha-gyok

Nem vonz már, mit itt ha -

Vocal score for soprano (sz.), alto (a.), tenor (t.), and bass (b.). The lyrics are in Hungarian: "Nem vonz már, mit itt ha-gyok" (I am not attracted anymore, here I am). The alto part has a fermata over the word "ha-gyok".

I. h. II. h. br. cs. bg.

a 2 tutti (mf) solo (mf) tutti (mf)

Musical score for brass and strings. Horn I (I. h.) and Horn II (II. h.) have melodic lines. Trumpet (tr.) and Trombone (br.) provide harmonic support. Cello (cs.) and Bass (bg.) provide the bass line. Dynamics include *mf* and *tutti*. A second ending (*a 2*) is marked for the horns.

org.

Musical score for the organ (org.). The organ part features a melodic line in the right hand and a rhythmic accompaniment in the left hand.

f.

I. ob.

kl.

fg.

sz.

a.

t.

b.

I. h.

II. h.

br.

cs.

bg.

org.

Nem vonz

itt ha - gyok ha - gyok ha - gyok ha-gyok:

Nem vonz már, mit itt ha-gyok itt ha - gyok Nem vonz

-gyok itt ha-gyok itt ha-gyok itt ha - gyok:

solo
mf

f.
 I. ob.
 II. ob.
 kl.
 fg.
 sz.
 a.
 t.
 b.
 I. h.
 II. h.
 br.
 cs.
 bg.
 org.

már, mit itt ha-gyok: Kincs, ha - ta - lom, föl - di lom ha-ta - lom,
 Kincs, ha - ta - lom, föl - di lom
 már, mit itt ha - gyok mit itt ha - gyok mit itt ha - gyok mit
 solo
 tutti
 (mf)
 (mf)
 tutti
 (mf)

f. I. ob. II. ob. kl. fg.

sz. a. t. b.

föl - - di lom föl - - di lom Kincs,
 föl - - di lom föl - - di lom Kincs,
 itt ha - gyok: Kincs, ha - ta - - lom, föl - di lom Kincs,
 Kincs, ha - ta - lom, föl - di lom Kincs,

I. h. II. h. br. cs. bg.

org.

f. I. ob. II. ob. kl. fg.

sz. a. t. b.

ha-ta - lom, föl - - di lom. Üd - vöm Nap - ja

ha-ta - lom, föl - di lom lom.

ha-ta - lom, föl - di lom. Üd - vöm Nap - ja

ha-ta - lom, föl - - di lom.

I. h. II. h. br. cs. bg.

org.

f. I. ob. II. ob. kl. fg.

sz. a. t. b.

föl - ra-gyog Üd - vöm Nap - ja föl - - ra - gyog
 Üd - vöm Nap - ja föl - ra - gyog föl -
 föl - ra - gyog Üd - vöm Nap - ja föl - ra - gyog Üd - vöm Nap - ja
 Üd - vöm Nap - ja föl - ra-gyog Üd - vöm Nap - ja

I. h. II. h. br. cs. bg.

org.

f. I. ob. II. ob. kl. fg.

sz. a. t. b.

föl - ra-gyog Üd - vöm Nap - ja föl - ra - gyog
 - - - - - ra-gyog Üd - vöm Nap - ja föl - ra-gyog
 föl - ra-gyog föl - - - - - ra-gyog föl - - - - - ra - gyog
 föl - ra - gyog Üd - vöm Nap - ja föl - ra-gyog föl - - ra - gyog

I. h. II. h. br. cs. bg.

org.

f. *f*

I. ob. *f*

II. ob. *f*

kl. *f*

fg. *f*

sz. *f*
Üd - - vöm Nap - ja föl - - ra - gyog

a. *f*
Üd - - vöm Üd - vöm Üd - vöm Üd - vöm Nap - ja föl - ra-gyog

t. *f*
Üd - vöm Üd - - vöm Üd - vöm Üd - vöm Üd - - vöm

b. *f*
Üd - vöm Nap - - ja föl - ra-gyog Üd - vöm Nap - ja föl - - ra -

I. h. *f* *tr...*

II. h. *f* *tr...*

br. *f* *unite* *divise*

cs. *f*

bg. *f* *divisi*

org.

f. *tr*

I. ob.

II. ob. *tr*

kl.

fg.

sz. föl - - ra - gyog.

a. föl - - ra - gyog Üd - vöm Nap - ja föl - ra - - gyog.

t. 8 Üd - vöm Nap - ja föl - ra - gyog föl - ra - - gyog.

b. - gyog Üd - vöm Nap - ja föl - ra-gyog Üd - vöm Nap - ja föl - ra - - gyog. *divisi*

I. h. *tr*

II. h. *uniti*

br. *tr*

cs. *divisi*

bg. *uniti*

org.

VI. Hadd ragyogjam

Hadd ragyogjam én is fényed | vissza Reád a szegényben | s mint vándornak oltalom!

$\text{♩} = 52$

fuvola *p*

g-altfuvola *mp*

basszetkürt *mp*

szólósoprán

I. hegedű *pp*

II. hegedű *pp*

brácsa *pp*

orgona *p*

5 (rit.)

f. *mp*

a.f. *mp*

bt. *p*

I. h. *mp* solo tutti *p*

II. h. *p* solo tutti *p*

br. *p* le altre *p* sola *(mp)* div. in 3 (sola) tutte *p*

org.

9

f. *mp* *p* *mp* *p*

a.f. *p* *mp*

bt. *p* *mp*

I. h. *p* *mp*

II. h. *p*

br. *p* *mp* *p* *pp* *divise* *mp*

org.

13 *poco rit. ...*

f. *cr. ...* *mp* *p*

a.f. *mp* *p* *mp* *p*

bt. *cr. ...* *mp* *p*

I. h. *uniti* *p* *cr. ...* *mp* *p*

II. h. *div. pp* *mp* *p* *cr. ...* *mp* *p*

br. *unite* *(pp)* *p* *cr. ...* *mp* *p*

org.

16 $\text{♩} = 52$ *poco rit. ...* $\text{♩} = 52$

f. *p*

a.f. *p*

bt. *p*

sz.sz. *mp*

I. h. *div. pp* *solo p*

II. h. *div. pp*

br. *pp* *sola p*

org.

Hadd ra -

22

f.

a.f. *mp*

bt. *mp*

sz.sz. - gyog - - - - - jam Hadd ra-gyog - jam én is

I. h. *tutti p*

II. h. *uniti p*

br. *tutte p* *mp*

org.

f. *mp* *p*

a.f. *p*

bt.

sz.sz. fé - - nyed Visz - - - - - sza Visz - sza Re-ád Re - ád

I. h. *mp*

II. h. *mp*

br. *p* *mp*

org.

f. *mp*

a.f.

bt. *p* *mp*

sz.sz. a sze - gény - - - - - ben a sze-gény - ben a sze - gény -

I. h. *p* solo *(p)*

II. h. *p*

br. *p* sola *(p)*

org.

f. *p* *pp*

a.f. *pp*

bt. *pp*

sz.sz. - ben a sze-gény - ben

I. h. *tutti* *solo* *pp* *gli altri* (solo)

II. h. *tutte* *(p)*

br. *tutte* *(p)*

org.

f. *mp* *decr. ...*

a.f. *pp* *mp*

bt. *p* *mp* *decr. ...*

sz.sz. *pp* *p* *mp* sze - gény - ben sze-gény-ben S mint ván-dor -

I. h. *tutti div.* *pp*

II. h. *solo* *pp* *tutti* *pp*

br. *sola* *pp* *tutte* *p*

org.

45

f. *p*

a.f.

bt. *mp*

sz.sz. *mp*

ván - dor - nak ol - ta - lom ol - ta - lom ol - - -

I. h. *mp* 3

II. h. *p* *mp* a 2 unis. *p* tutti

br. *p* *mp* tutte *decr. ...*

org.

48

f. *mp* *p* *mp* (rit.)

a.f. *mp*

bt. *mp* *p*

sz.sz. *mp* 6 *mp* 3 *mp* 3

I. h. *p* solo *mp* a 2 div. *p*

II. h. *pp* solo *pp* a 2 div. *mp* solo *mp*

br. *pp* sola *p* *mp* *p*

org.

51 (rit.)

f. *p*

a.f.

bt.

sz.sz. *pp* *p*
- ta-lom mint ván -

I. h. *solo* *p* *tutti div.* *pp*
gli altri

II. h. *solo* *pp* *a 2 div.* *tutti* *p* *pp*

br. *tutte* *cr. ...* *p*

org.

55

f.

a.f. *p* *mp*

bt. *mp*

sz.sz. *mp*
- dor - nak ván -

I. h. *p* *mp*

II. h.

br. *mp* *div. (mp)* *div.*

org.

f. *p*

a.f. *p*

bt. *p*

sz.sz. *mp*

- dor - nak ol - ta -

I. h. *p*

II. h. *mp* *p*

br. unite *p*
decr. ...

org.

f. *pp*

a.f. *pp*

bt. *p* *pp*

sz.sz. -lom ol - ta-lom!

I. h. solo *pp*

II. h. solo

br. sola 3 *pp* tutte div. in 3

org.

66

f. *rit. ...*

a.f. *pp* *3*

bt. *pp*

sz.sz.

I. h. *(solo)* *pp* *3*

II. h. *(solo)* *pp*

br. *decr. ...* *sola* *pp* *3*

org.

71

f. *pp* *p* *mp* *p* *6*

a.f. *p*

bt. *p* *mp*

sz.sz. *mp*
Hadd ra - gyog - - - - - jam Hadd ra-gyog -

I. h. *(solo)* *cr. ...* *tutti* *p* *p* *5*

II. h. *tutti* *p* *mp* *p*

br. *tutte* *p* *mp*

org.

75

f. *mp*

a.f. *mp*

bt. *p*

sz.sz. *mp*

I. h. *mp*

II. h. *mp*

br.

org.

- jam én is fé - - - nyed Visz - - - - sza

78

f. *p*

a.f.

bt.

sz.sz. *p*

I. h. *p*

II. h. *p*

br. *p*

org.

Visz - sza Re-ád Re - ád a sze - gény - - - - ben a

81 (poco rit.)

f. *mp* *p* *mp*

a.f. *mp*

bt. *decr. ...*

sz.sz. sze-gény-ben S mint ván - - dor - - nak ol - ta -

I. h. *solo* *(p)* *mp* *7* *tutti* *p*

II. h. *solo* *(p)* *tutti* *mp*

br. *sola* *mp* *tutte* *p*

org.

84

f. *pp* *p* *6*

a.f. *p*

bt. *pp* *p*

sz.sz. - lom!

I. h. *tutti* *div.* *pp* *solo* *pp* *p* *(solo)* *div. I*

II. h. *tutti* *div.* *pp*

br. *pp* *sola* *p*

org.

89

f. *p* *mp* *rit. ...* *mp*

a.f. *mp* *p*

bt. *cr. ...* *mp* *p*

sz.sz.

I. h. *mp* *decr. ...* *p*

II. h. *a 2 div.* *pp* *cr. ...* *mp* *decr. ...*

br. *cr. ...* *mp* *decr. ...* *tutte div. in 3*

org.

93

f. *p* *cal. ...* *ppp*

a.f. *ppp*

bt. *ppp*

sz.sz.

I. h. *mp* *p* *mp* *tutti* *div.* *ppp*

II. h. *tutti* *p* *div.* *ppp*

br. *sola* *mp* *p* *tutte* *div.* *ppp*

org.

VII. Közjáték – Interludium

$\text{♩} = 40$ *espr.* *pp*

altfuvola

I. körteboa *pp*

II. körteboa *pp*

I. b-klarinét *pp*

II. b-klarinét *pp*

basszektürt *pp*

szoprán-alt

tenor-basszus

szóló I. hegedű

szóló II. hegedű

szólóbrácsa

szólócselló

szólóbőgő *pp*

5 b *rit. ...*

a.f.

I. k.

II. k.

I. kl.

II. kl.

bt.

sz.bg.

10 $\text{♩} = 58$
pp
sz.-a. *a bocca chiusa*
t.-b. pp
sz. I. h. mp
sz. II. h. mp
sz.br. mp
sz.cs. p

14
sz.-a.
t.-b.
sz. I. h.
sz. II. h.
sz.br.
sz.cs.

18 *attacca*
sz.-a.
t.-b.
sz. I. h.
sz. II. h.
sz.br.
sz.cs.

VIII. Csak Rád nézek

Csak Rád nézek, Megváltóm, | Te élsz bennem, és mától | csak Tebened élek én. |
Így lehetek Tőled áldás: | üldözöttek üdvhozó társ, | menekültnék menedék.

$\text{♩} = 52$

I. körteoboa
II. körteoboa
I. b-klarinét
II. b-klarinét
basszetkürt
tenor
basszus
szóló I. hegedű
szóló II. hegedű
szólóbrácsa
szólócselló
orgona

mp
mp
p
p
p
mp
p
p
mp
p

Csak Rád né - - zek, Meg - - vál - - -

Csak Rád né - - zek, Meg - - vál - - -

rit. ...

The musical score is arranged in a system with the following parts from top to bottom:

- I. k.** (Clarinet I): Treble clef, 4/4 time. Starts with a quarter note, followed by eighth notes, and a half note. Dynamics include *mp* and *p*.
- II. k.** (Clarinet II): Treble clef, 4/4 time. Starts with a quarter rest, followed by eighth notes. Dynamics include *mp* and *p*.
- I. kl.** (Clarinete Alto): Treble clef, 4/4 time. Starts with a quarter note, followed by eighth notes. Dynamics include *p* and *pp*.
- II. kl.** (Clarinete Baixo): Treble clef, 4/4 time. Starts with a quarter note, followed by eighth notes. Dynamics include *p*.
- bt.** (Bassoon): Bass clef, 4/4 time. Starts with a whole note, followed by eighth notes. Dynamics include *decr. ...*, *mp*, and *p*.
- t.** (Trumpete): Treble clef, 4/4 time. Starts with a whole note. Dynamics include *decr. ...*. Includes the instruction *- tòm,*.
- b.** (Baritone): Bass clef, 4/4 time. Starts with a whole note. Dynamics include *decr. ...*. Includes the instruction *- tòm,*.
- I. h.** (Saxofone Alto): Treble clef, 4/4 time. Starts with a quarter note, followed by eighth notes. Dynamics include *p* and *pp*.
- II. h.** (Saxofone Baixo): Treble clef, 4/4 time. Starts with a quarter note, followed by eighth notes. Dynamics include *p*.
- sz.-br.** (Saxofone Soprano/Baixo): Bass clef, 4/4 time. Starts with a whole note, followed by eighth notes. Dynamics include *cr. ...*, *mp*, and *pp*.
- sz.-cs.** (Saxofone Contrabaixo): Bass clef, 4/4 time. Starts with a quarter note, followed by eighth notes. Dynamics include *p*.
- org.** (Orgão): Grand staff (treble and bass clefs), 4/4 time. Starts with a whole note, followed by eighth notes. Dynamics include *p*.

I. k.

II. k.

I. kl.

II. kl.

bt.

t. *p* *decr. ...*
 Te élsz ben - nem, és má - - tól

b. *p* *decr. ...*
 Te élsz ben - nem, és má - - tól

I. h.

II. h.

Sz.-br. *p* *cr. ...*

Sz.-cs.

org.

I. k.
 II. k.
 I. kl.
 II. kl.
 bt.
 t.
 b.
 I. h.
 II. h.
 sz.-br.
 sz.-cs.
 org.

I. k.
 II. k.
 I. kl.
 II. kl.
 bt.
 t.
 b.
 sz. I. h.
 sz. II. h.
 sz.-br.
 sz.-cs.
 org.

p *mp* *decr. ...* *mp*
p *decr. ...*
p *decr. ...*
cr. ... *mp*

Csak Te - ben - ned é - - lek én.
 Csak Te - ben - ned é - - lek én.

rit. ...

$\text{♩} = 52$

I. k.
 II. k.
 I. kl.
 II. kl.
 bt.
 t.
 b.
 sz. I. h.
 sz. II. h.
 sz.-br.
 sz.-cs.
 org.

Így le - -
 Így le - -

I. k.
II. k.
I. kl.
II. kl.
bt.

t.
b.

-he - - tek Tó - - led ál - - dás:

I. h.
II. h.
sz.-br.
sz.-cs.
org.

rit. ...

$\text{♩} = 52$

I. k.
II. k.
I. kl.
II. kl.
bt.

t.
b.

Ül - - dö - - -

Ül - - dö - - -

sz.
I. h.
sz.
II. h.
sz.-
br.
sz.-
cs.

org.

I. k.

II. k.

I. kl.

II. kl.

bt.

t.

b.

I. h.

II. h.

sz.-br.

sz.-cs.

org.

-zött - - nek üdv - - ho - - zó társ,

-zött - - nek üdv - - ho - - zó társ,

mp

mp

rit. ...

$\text{♩} = 52$

I. k.
II. k.
I. kl.
II. kl.
bt.

t.
b.

Me - - ne - - -
Me - - ne - - -

I. h.
II. h.
sz.-br.
sz.-cs.

org.

I. k.
 II. k.
 I. kl.
 II. kl.
 bt.
 t.
 b.
 I. h.
 II. h.
 sz.-br.
 sz.-cs.
 org.

decr. ...
mp
decr. ...
decr. ...
cr. ...
mp

- kült - - nek me - - ne - - dék.
 - kült - - nek me - - ne - - dék.

The musical score is arranged in a system with the following parts from top to bottom:

- I. k.** (First Clarinet): Treble clef, mostly rests.
- II. k.** (Second Clarinet): Treble clef, melodic line with eighth-note patterns.
- I. kl.** (First Clarinet): Treble clef, melodic line with eighth-note patterns.
- II. kl.** (Second Clarinet): Treble clef, melodic line with eighth-note patterns.
- bt.** (Bassoon): Treble clef, melodic line with eighth-note patterns.
- t.** (Trumpet): Treble clef, mostly rests.
- b.** (Baritone): Bass clef, mostly rests.
- sz. I. h.** (Saxophone I): Treble clef, melodic line with eighth-note patterns.
- sz. II. h.** (Saxophone II): Treble clef, melodic line with eighth-note patterns.
- sz.-br.** (Saxophone Baritone): Bass clef, melodic line with eighth-note patterns.
- sz.-cs.** (Saxophone Contrabass): Bass clef, melodic line with eighth-note patterns.
- org.** (Organ): Grand staff (treble and bass clefs), accompaniment with chords and moving lines.

rit. ...

I. k.

II. k.

I. kl.

II. kl.

bt.

t.

b.

I. h.

II. h.

sz.-br.

sz.-cs.

decr. ...

p

p

p

org.

I. k.
II. k.
I. kl.
II. kl.
bt.

Musical score for woodwinds and brass instruments. It includes parts for I. k. (flute), II. k. (oboe), I. kl. (clarinet), II. kl. (bassoon), and bt. (trumpet). The music is in a key with three flats and 4/4 time. The tempo is marked as quarter note = 40, and the section ends with a ritardando instruction.

I. t.
II. t.
I. b.
II. b.

mp
Ül-dö-zött-nek üdv - - - ho-zó társ,
mp
Ül-dö-zött - - nek üdv-ho-zó társ, Me-ne-kült - - nek Me-ne-
mp
Ül - dö-zött - nek üdv-ho-zó társ, Me -
mp
Ül - dö-zött - nek üdv - - ho -

Vocal and bass parts for I. t. (soprano), II. t. (alto), I. b. (bass), and II. b. (bass). The lyrics are in Hungarian. The music is marked with *mp* (mezzo-piano). The lyrics are: "Ül-dö-zött-nek üdv - - - ho-zó társ, Me-ne-kült - - nek Me-ne-".

sz.
I. h.
sz.
II. h.
sz.-br.
sz.-cs.

p
p
p

Musical score for strings, including I. h. (violin I), II. h. (violin II), sz.-br. (viola), and sz.-cs. (cello). The music is marked with *p* (piano).

org.

Musical score for organ, consisting of a grand staff with treble and bass clefs.

I. k.
II. k.
I. kl.
II. kl.
bt.

I. t.
II. t.
I. b.
II. b.

Me - ne - kült - - - nek me - - - ne - dék.
- kült - - - - - nek me - - - - - ne - dék.
- ne-kült - nek Me - - - ne-kült - - - nek me - - - - - ne - dék.
- zó társ, Me - - - ne - kült - - - nek me - - - - - ne - dék.

sz.
I. h.
sz.
II. h.
sz.-br.
sz.-cs.

pp
pp
pp
pp

org.

pp

IX. *Tiéd vagyok*

Tiéd vagyok, Jézusom; | vezess keresztutadon, | gyöngé szívem Rád szorul. |
Úgy szeressek, mint Te szeretsz, | ahogy tanít a szent kereszt - | s vár az örök koszorú!

♩=72

I. fuvola *mf*

II. fuvola *mf*

g-altfuvola *mf*

I-II. oboa

I-II. b-klarinét *mf*

basszetkürt *mf*

I-II. fagott

kettőskürt

üstdob (G, d)

szoprán *mf*
Ti - éd va - gyok, Jé - - - zu-som Jé - - - zu-som Ti - éd Ti-éd

alt *mf*
Ti - éd

tenor

basszus

I. hegedű

II. hegedű

brácsa *mf*

cselló

bőgő

orgona *mp*

I. f.
II. f.
a. f.
I. ob.
I. kl.
bt.
I. fg.

sz.
a.
t.
b.

va - gyok, Jé - zu - som Jé - zu - som Jé - - - zu - som Jé - - - - zu -

va - gyok, Jé - - - - zu - som Jé - - - - zu - som Ti - éd va - gyok Ti - éd va - gyok,

mf
Ti - - éd va - gyok, Jé -

I. h.
II. h.
br.
org.

I. f.
II. f.
a. f.
I. ob.
I. kl.
bt.
I. fg.

Musical score for woodwinds and strings, measures 1-5. The instruments listed are I. f. (Flute I), II. f. (Flute II), a. f. (Alto Flute), I. ob. (Oboe I), I. kl. (Clarinet I), bt. (Bassoon), and I. fg. (First Violin). The music is in a key with two flats and a 4/4 time signature. Various articulation marks like accents and slurs are present.

sz.
a.
t.
b.

- som J é - - - - - zu - som Ti - éd va-gyok, J é - zu-som

J é - - - - - zu - som Ti - éd Ti-éd Ti - éd Ti - - éd

- - - zu-som J é - - - - - zu-som Ti - éd va-gyok, J é - - - - - zu-som Ti - éd

Vocal and bass staves with lyrics. The parts are labeled sz. (Soprano), a. (Alto), t. (Tenor), and b. (Bass). The lyrics are in Hungarian. The vocal lines include slurs and phrasing marks.

I. h.
II. h.
br.
org.

mp

mp

Musical score for horns, bassoon, and organ, measures 1-5. The instruments listed are I. h. (Horn I), II. h. (Horn II), br. (Bassoon), and org. (Organ). The organ part is written in grand staff notation. Dynamics include *mp* (mezzo-piano).

I. f.
II. f.
a.f.
I. ob.
II. ob. *mf*
I. kl.
II. kl. *mf*
bt.
I. fg. *mf*

Detailed description: This block contains the musical notation for woodwinds and strings. It includes staves for Flute I and II, Alto Flute, Oboe I and II, Clarinet I and II, Bassoon, and First Violin. The music is in a key with two flats and a 3/4 time signature. Dynamics like *mf* are indicated.

sz.
a.
t.
b. *mf*

Jé - - zu-som Ti - éd va-gyok, Jé - - - - - zu-som Jé - zu-som
 Ti - éd Ti - éd va-gyok, Jé - - zu-som Jé - zu-som Jé - zu-som Jé -
 Ti - éd va-gyok, Jé - zu-som Jé - zu-som Jé - - - -
 Ti - éd va - gyok, Jé - - zu-som Jé -

Detailed description: This block contains the musical notation for vocal soloists and bass. It includes staves for Soprano (sz.), Alto (a.), Tenor (t.), and Bass (b.). The lyrics are in Hungarian. Dynamics like *mf* are indicated.

I. h. *mf*
II. h. *mf*
br.
cs. *mf*

Detailed description: This block contains the musical notation for horns, brass, and cello. It includes staves for Horn I and II, Trombone (br.), and Cello (cs.). Dynamics like *mf* are indicated.

org.

Detailed description: This block contains the musical notation for the organ. It includes a grand staff with treble and bass clefs.

I. f.

II. f.

a. f.

I. ob.

II. ob.

I. kl.

II. kl.

bt.

I. fg.

sz.

Jé - - zu-som Ti - éd ..., Jé - zu-som Ti - éd Ti - éd va - gyok,

a.

- zu - som Jé - zu-som Ti - éd ..., Jé - - - zu - som

t.

8 - - zu-som Ti - éd va - gyok, Jé - - - zu-som Jé - zu-som

b.

- - zu-som Ti - éd Ti - - éd va-gyok Ti - éd ..., Jé - - zu-som

I. h.

II. h.

br.

cs.

org.

The musical score is arranged in a system of staves. The top section includes woodwinds (flutes, oboes, clarinets, bassoon) and strings (first and second violins, violas, cellos, and double basses). Below this is a vocal section with four parts: soprano (sz.), alto (a.), tenor (t.), and bass (b.). The lyrics are in Hungarian and describe a religious or historical scene. The bottom section includes horns (first and second horns), brass (trumpets and trombones), and an organ (org.). The score is written in a key signature of two flats (B-flat and E-flat) and a common time signature (C). The vocal parts have lyrics such as 'Jé - - zu-som Ti - éd ...' and 'va - gyok, Jé - zu-som'.

I. f.
 II. f.
 a. f.
 I. ob.
 II. ob.
 I-II. kl. *a 2*
 bt.
 I-II. fg. *a 2*
 kt. *mp*
 ü. *mp*
 sz.
 a.
 t. *mf*
 b.
 I. h.
 II. h.
 br.
 cs.
 bg. *mf*
 org.

Jé - - - - - zu - som Jé - - - - - zu -
 Ti - éd va - gyok, Jé - - - - - zu - som Jé - - - - - zu - som Ti - éd
 Ti - éd va - gyok, Jé - - - - - zu - - - - - som
 Ti - éd va - gyok, Jé - - - - - zu - som Jé - - - - - zu - som Ti -

I. f.
II. f.
a. f.
I. ob.
II. ob.
I. kl.
II. kl.
bt.
I. fg.

sz.
a.
t.
b.

- - - som Jé - zu - som Ti - éd *mv* Ti - éd

Jé - - - zu - som Ti - éd Ti - éd *mv* Ti - éd Ti - éd ...

Ti - éd Ti - éd Ti - éd *mv* Ti - éd Ti - éd

- éd Ti - éd Ti - éd *mv* Ti - éd

I. h.
II. h.
br.
cs.
bg.

org.

I. f.

II. f.

a. f.

I. ob.

II. ob.

I. kl.

II. kl.

bt.

I. fg.

sz.

a.

t.

b.

I. h.

II. h.

br.

cs.

org.

Ti - éd va - gyok, Jé - zu-som;

Jé - zu-som Ti - éd va - gyok, Jé - - - zu-som; Ve - zess

Ti - éd Ti - éd ..., Jé - zu-som Jé - zu-som;

Ti - éd Ti - éd va-gyok, Jé - zu - som; Ve-zess

mv *mf* *mv* *mf* *mv* *mf* *mv* *mf* *mv* *mf* *mv* *mf*

I. f.
a. f.
I. kl.
bt.

Musical score for the first four staves. I. f. (First Flute) starts with a melodic line in the fourth measure. a. f. (Second Flute) plays a rhythmic accompaniment with a trill in the third measure. I. kl. (First Clarinet) and bt. (Bassoon) play a rhythmic accompaniment.

sz.
a.
t.
b.

mf
Ve - zess Ve - zess Ve - - -

Ve - zess Ve - - - zess Ve - - - zess Ve - zess Ve-zess Ve -

mf
Ve - zess Ve - zess Ve -

Ve - zess Ve - - - zess Ve - - - zess Ve - - zess Ve - - - zess Ve -

Vocal parts for soprano (sz.), alto (a.), tenor (t.), and bass (b.). The lyrics are: "Ve - zess Ve - zess Ve - - -". The soprano and tenor parts have a dynamic marking of *mf*. The alto and bass parts have lyrics: "Ve - zess Ve - - - zess Ve - - - zess Ve - zess Ve-zess Ve -".

I. h.
II. h.
br.
cs.

Musical score for the next four staves. I. h. (First Horn) and II. h. (Second Horn) are currently silent. br. (Baritone) and cs. (Cello/Double Bass) play a rhythmic accompaniment.

org.

Musical score for the organ part (org.), featuring a complex accompaniment with multiple voices.

I. f.
a. f.
I. kl.
bt.
sz.
a.
t.
b.
I. h.
II. h.
br.
cs.
org.

- - zess Ve - - - zess Ve - zess Ve - - - - - zess Jé - - - -
- zess Ve-zess Ve - - - zess Ve - - zess Ve - - zess Ve - - zess Ve -
- - - zess Ve - - - zess Ve - zess Ve - - zess Ve - - zess
- zess Ve-zess Ve - - - zess Ve - - zess Ve - - zess Jé - -

I. f.
a. f.
I. ob. (mf) mv
I. kl. mv
II. kl. mv
bt. , mv
I. fg. mv

sz.
a.
t.
b.

- - - - - zu - som;
- zess Jé - zu - som;
Jé - - - zu - som;
- - - - - zu - som;

I. h. mv
II. h. mv
br. mv
cs. mv

org.

I. f. *mv*

II. f.

a. f. *mv*

I-II. ob. I II *mv*

I. kl.

II. kl. *mv*

bt.

I-II. fg. I II *mv*

sz. *mp*
cr. ...
Ve -

a. *mp*
cr. ...
Ve -

t. *mp*
cr. ...
Ve -

b. *mp*
cr. ...
Ve -

I. h.

II. h.

br. *mv*

cs.

bg. *mv*

org.

I. f. *mf*

II. f. *mf*

a. f. *mf*

I-II. ob. *mf*

I. kl. *mf*

II. kl.

bt.

I. fg. *mf*

II. fg.

sz. *mf* div. uniti *mf* Ve - zess Je - zess Je - - zu - som Je -

a. *mf* div. uniti *mf* Ve - zess Ve - zess Ve - - - zess Ve -

t. *mf* div. uniti *mf* Ve - zess Ve - zess Ve - zess Je -

b. *mf* div. uniti *mf* Ve - zess Ve - zess Ve - - - zess Ve -

I. h.

II. h.

br.

cs.

bg.

org.

Detailed description: This page of a musical score, numbered 60, contains parts for various instruments and vocalists. The instruments listed are Flute I (I. f.), Flute II (II. f.), Alto Flute (a. f.), Oboe I and II (I-II. ob.), Clarinet I (I. kl.), Clarinet II (II. kl.), Bassoon (bt.), Fagot I (I. fg.), and Fagot II (II. fg.). The vocal parts are Soprano (sz.), Alto (a.), Tenor (t.), and Bass (b.). The organ (org.) part is at the bottom. The score is in a key with two flats (B-flat and E-flat) and a 3/4 time signature. The tempo is marked 'mf' (mezzo-forte). The lyrics for the vocal parts are: 'sz. - zess Ve - zess Je - zess Je - - zu - som Je -', 'a. - zess Ve - zess Ve - zess Ve - - - zess Ve -', 't. - zess Ve - zess Ve - zess Je -', and 'b. - zess Ve - zess Ve - zess Ve - - - zess Ve -'. There are dynamic markings like 'mf' and 'div.' (diviso) throughout the score.

I. f.
II. f.
a. f.
I-II. ob.
I. kl.
II. kl.
bt.
I. fg.
II. fg.

sz.
a.
t.
b.

- zu-som Jé - - - zu-som; Ve-zess
- zess Ve - zess Ve - zess Ve-zess Ve-zess
- - - zu-som; Ve-zess Ve-zess Ve-zess
- - zess Jé - zu-som; Ve-zess

I. h.
II. h.
br.
cs.

org.

a.f.

I-II. ob.

I. kl.

II. kl.

bt.

I. fg.

II. fg.

sz.

a.

t.

b.

I. h.

II. h.

br.

cs.

org.

a.f. *mp*

I. ob.

I. kl. *mp*

II. kl. *mp*

bt. *mv* *mp*

I. fg. *mp*

sz. *mp*

- zu - som; Ve - zess Ve - - zess

a. *mp*

- zu - som; Ve - zess Ve - zess Ti - éd va - gyok, Jé - - zu - som Jé -

t. *mv* *mp*

8 Jé - zu - som; Ve - zess ke - reszt - u - - ta -

b. *mv* *mp*

- zu - som Jé - zu - som Jé - zu - som;

I. h. *mp*

II. h. *mp*

br. *mv* *mp*

cs. *mp* *p*

org.

I. f. *mp*

a. f. *mp*

I. ob. *mp*

I. kl. *mp*

II. kl. *mp*

bt.

I. fg.

sz. *mp*
Ve - - zess ke - reszt - - u - - ta - - don,

a. *mp*
- - zu - som; Ve - - - zess ke - - - - - reszt - - u - ta - don,

t. *mp*
8 - don Ti - éd va - gyok, Jé - - - zu - som Jé - - zu - som ...,

b. *mp*
Ve - zess Ve - zess ke - reszt - u - ta - don - u - ta - don,

I. h.

II. h.

br. *mv*

cs. *mp*

bg. *p*

org.

I. f. *mv*
 II. f. *mp* *mv*
 a.f. *mv*
 I. kl. *(mp)* *mv*
 II. kl. *(mp)*
 bt. *mv*
 sz. *mv*
 Gyön - - - ge szí - - - vem Rád szo - rul Ti - éd va - gyok, Jé -
 a. *mv*
 Gyön - - - ge szí - - - vem Rád szo - rul Ti - éd va - gyok,
 t. *mv*
 Gyön - - ge szí - - vem Rád szo - rul Ve - - zess ke - -
 b. *mv*
 Gyön - ge szí - vem Rád szo - rul
 I. h. *mv*
 II. h. *mv*
 br. *mv*
 cs.
 org.

I. f.
II. f.
a. f.
I. kl.
bt.

sz.
a.
t.
b.

- - zu - som Jé - - zu - som; Ve - - zess Ve - - zess Ve - zess Ti -

Jé - zu - som Jé - - - zu - som; Ve - zess Ve - zess Ve - zess Ve - zess Ve - zess Ve - zess

⁸ - reszt - u - - ta - don Jé - zu - som Jé - zu - som Jé - zu - som; Ve -

I. h.
II. h.
br.
cs.

org.

I. f.

II. f. *mf*

a. f.

I. kl. *mf*

II. kl. *mf*

bt.

sz.

a. *mf*

t. *mf*

b. *mf*

I. h. *mf*

II. h. *mf* *mp*

br. *mf*

cs. *mf*

org.

- - - éd va-gyok, Jé - - - zu - som Jé - - - zu - som Jé -

Ve - - zess ke - reszt - - u - - ta - - don Ve - zess Jé - zu -

- zess Ve -

Ti - éd va - gyok, Jé - - - zu-som Jé - - - zu-som Ti - éd va-gyok,

I. f. *mp*

II. f. *decr. ... mp*

a.f. *mp*

I. ob. *mp*

I. kl. *decr. ... mp*

II. kl. *decr. mp*

bt. *mf mp*

I. fg. *mp*

sz. *decr. mp*
 - - zu - som Gyön - - ge szí - - - vem Rád szo - rul Rád szo - rul.

a. *decr. mp*
 - som Gyön - ge szí - vem Gyön - ge szí - vem Rád szo - rul Rád szo - rul Jé - zu - som;

t. *decr. mp*
 - zess Jé - zu - som Jé - - - - - zu - som;

b. *decr. ... mp*
 Jé - - - - - zu - som Jé - zu -

I. h. *mp*

II. h. *decr. mp*

br. *decr. mp*

cs. *mp*

org.

(rit.)

I. f. *mv*
 II. f. *mv*
 a. f. *mv*
 I. ob. *mp*
 II. ob. *mp*
 I. kl. *mv*
 II. kl. *mv*
 bt. *mv*
 I. fg. *mv*
 II. fg. *mv*
 kt. *mp*
 sz. *mv*
 a. *mv*
 t. *mv*
 b. *mv*
 I. h. *mv*
 II. h. *mv*
 br. *mv*
 cs. *mv*
 org.

Úgy sze - res - sek, mint Te sze - - retsz Úgy sze - res - sek,
 Úgy sze - res - sek, mint Te sze - retsz sze - - retsz, *mv*
 Úgy sze - res -
 - som Úgy sze - res - sek, mint Te sze - retsz Úgy

I. f.
 II. f.
 a. f.
 I. ob.
 II. ob.
 I. kl.
 II. kl.
 bt.
 I. fg.
 II. fg.
 kt.
 ü.
 sz.
 a.
 t.
 b.
 I. h.
 II. h.
 br.
 cs.
 bg.
 org.

mint Te sze - - retsz, A - hogy ta - nit
 - sek, mint Te sze - retsz, A - - hogy ta - nit a
 sze - res - sek, mint Te ..., A - - hogy ta - -

114 b *poco rubato*

I. f.
II. f.
a. f.
I-II. ob.
I. kl.
II. kl.
bt.
I-II. fg.
kt.
ü.
sz.
a.
t.
b.
I. h.
II. h.
br.
cs.
bg.
org.

mp

a szent ke - reszt a szent ke - -
- nit a szent ke-reszt a szent ke - - - reszt -
szent ke - reszt szent ke - reszt a szent
- - - nit a szent ke - - - reszt a szent

div. (f)
div. (f)

119 $\text{♩} = 60$ *rit. ...* *tutte le voci poco cal.*

I-II. f.
a. f.
I-II. ob.
I-II. kl.
bt.
I-II. fg.
kt.
ü.
sz.
a.
t.
b.
I. h.
II. h.
br.
cs.
bg.
org.

mf *f* *mf* *mp* *mf* *mp* *mf* *mp* *f* *mp* *ff* *mf*

S vár az ö - - rök ko - - szo - - - - - rú!
- - részt - div. S vár az ö - rök ko - szo - - - - rú!
S vár az ö - - rök ko - - - - szo - - - - - rú!
ke - részt - S vár az ö - rök ko - - szo - - - - rú!
ke- részt - S vár az ö - rök ko - - szo - - - - rú!

divisi

A szöveg és a dallam előzményei

Bozóky Mihály (1755–1829): *Katolikus kar-béli kótás énekes könyv* · Vác 1797. 276. o.. *Bűnös ember siralma*. – Fájdalom, csak ellentmondásos utalásokból ismerem. A későbbi énekeskönyvek eleinte (a korabeli szokás szerint) forráshivatkozás nélkül veszik (és olykor dolgozzák is) át.

Kovács [János] Márk (1782–1854): *A' keresztény katolika isteni tiszteletnek minden ágaira kiterjedő énekes könyv' II-dik része az az: a' köz-napi ajtatosság* · Esztergami Beimel József, Pest [1844]. 13–14. o.:

A' színes Kis-misék' énekei. Községes időre
[1. ének.] Az 50-dik Zsoltárnak értelmében

*)

[1.] Oh szi - vek - nek Is - te - ne! Szűnny bosz - szú - dat ön - te - ni.
No - ha sok szol - gád bű - ne[.]

**) [1.]

Zá - po - ra sok ir - gal - mad - nak Vét - ke - met el - tör - le - ni.
Á - rad - jon ki jó - vol - tod - nak

2. Meg-ismérem vétkeket,
Mivel marja lelkemet,
Vádjait alig nyögöm.
Mint valaha Abel vére
Káin ellen bosszút kére,
Ugy ellenem is bűnöm.	10	6. Feledd-el sok estemet,
Töröld-le rém vétkeket,
Tisztogasd-meg szívemet.
Ne vess-el áldott színedtől,
Ne fossz-meg édes Lelkedtől,
Hadd tüzelje lelkemet.	35	10. A' bűnös áldozatját
Nem kedveled illatját,
Mint hogy nem volt hozzád hív;
Csak úgy kedves adománya,
Ha vétkeket sirva szánnya,
És oltára tiszta szív.	55
60
3. Te ellened vétettem,
Előtted keltem, estem,
Fel sem vettem estemet.
Mert az anyámnak tejével
Szoptam a' bűnt mételével,
Halva kaptam életet.	15	7. Add vissza jó kedvemet,
Leheld-fel holt keblemet
Mindenható Lelkeddel.
Hogy a' vakoknak fáklája
Legyek el-estek példája,
Napra virradt éltemmel.	40	11. Ime! én áldozatom'
Köny özön közt mutatom,
Vétkem nem tud ártani.
Ki-virúl így Sion fája,
Bús Jerusálem arczája
Déli szint kezd váltani.	65
4. Ki lesz az én Orvosom?
Légy te édes Jézusom!
Légy te értem ontott vér!
Moss-meg engem izsópoddal,
Rózsa színü harmatoddal,
Hadd lehessen hó fehér.	20	8. Add, a' mit a' test és vér
A' czéda szívnek ígér,
Meg-vetni szent Nevedért.
Ha meg-mentesz e' bilincstől,
Néked élek mindenestől.
Meg-halok szerelmedért.	45	12. Ha be-veszed könnyemet[.]
Zöpögő keservemet,
'S vérrel izzadt szívemet,
Érdemeddel lesz ez majd ir,
Irgalomra tégedet bir,
'S vissza mossa kincsemet.	70
5. Nyújts kegyes szót fülemhez,
Közelíts bús szívemhez,
Majd újulnak csontjaim.
Ha mutatod szent arczádat,
Fel-vidítod holt árvádat,
Szűnnek éles jajjaim.	25
30	9. Apaszd-el siralmimat,
Nyisd bűnös ajakimat,
Hadd dicsérjem Nevedet.
Add-vissza még szemem fényét;
Tégedet látni, reményét,
És keresni kedvedet.	50	13. Akkor az áldozatot,
Mennybe kelő illatot
Tiszta kézzel áldozom[.]
Szívemen lesz büntelen tűz,
Melly minden bünt eget és üz,
Nem veted-meg hát, bizom.	75

cím: Az 50-dik Zsoltárnak értelmében: 'A [héber és a ma szokásos számozás szerinti]
51. zsoltár átköltése' [keresztény szellemben]

*) az eredetiben szopránklucs

**) nyomdahibával negyedkotta, föloldójel nélkül (miként a következő kereszt is hiányzik)

2 'sok ugyan szolgál bűne, noha sok bűne van szolgádnak'

3 bosszú: 'méltó büntetés, igazságos megtorlás'

4–5 a régi magyar költészetben igen kedvelt szórendi ún. közölés ('közrevétel, közététel'): 'áradjon ki nagy irgalmadnak és jóvoltodnak zápora'

5 jó-voltodnak: nyomdahibákkal jó-vol todank

14 kel: 'indul, jár-ke, jön-megy, él'; esik: 'elbukik, bűnbe esik'

15 'nem rázott meg, föl sem tűnt elesésem (vagyis hogy bűnbe estem)'

17 a' bűnt: ejtsd abbunt - esetleg félhosszú vagy már rövid b-vel; métely: 'halalos

juhbetegség; ragály, járvány' és (mint itt is) 'fertőző erkölcsi romlottság'

18 halva: mintegy '(megváltás nélkül) halálra, kárhozatra születve'

28 és 65 arcza: 'orca, arc' 31 estemet: 'elesésem, -bukásomat, bűnömet'

32 rém (főnévi jelző): 'rémület(et keltő), iszony(ú)'

35 nyomdahibákkal lélkedről

40–41 közölés: 'hogy a vakoknak fáklája, a bűnbe esettek példája legyek'

48 szerelem: 'nagy, forró szeretet'

55–56 közölés: 'nem kedveled a bűnös áldozatát, (áldozatának) illatát'

57 hív: 'hű' 59 szánnya: '(meg)bánja' 62 mutatom: 'mutatom be'

64 Sion: 'Jeruzsálem, (a Templom révén) mint Isten lakhelye; a végidők messiási várakozásainak jelképe'; Sion fája: 'Jézus keresztje, megváltó halála'

67 bevesz: 'elfogad, méltányol'

68 zöpög: 'el-elcsukló hangon sírdogál, hüppög' 78 bizom: 'bízom benne'

[Titkos időre. II.] Nagy bőjti szent időre
20. ének. Stabat Mater új fordítása, hosszabb osztályokban, és más áriára

*)

[1.] Áll a' fáj - dol - mas A - nya Né - vén meg - fe - szült Fi - át[.]
A' ke - reszt mel - lett sir - va[.]

Szí - ve re - ped fáj - dal - má - ban. Pró - fé - tá - ja nyílt sza - vát.
Ér - zi ke - ser - ves jaj - já - ban

<p>2. Gerlicze mód kesereg,
E' nagy látáson remeg,
Kezd halál szint váltani.
A' hegyes tör által járja, 10
Könyben uszik szent arczája[.]
Látszatik meg-oszlani.</p> <p>3. Nincsen olyan szikla szív,
Ha szűz Annához még hív,
Melly nem sirna jajjain. 15
Mivel szívének keserve,
Nyilaival által verve,
Bé hat a' sziv ajtajin.</p> <p>4. Özön itt a' sérelem[.]
Halni sem illy gyötrelem. 20
Több, nem egy, itt a' halál.
Látni Jézus vér-ontását,
Hallani vég búcsuzását,
Nézni, hogy szent lelke vál.</p> <p>5. Oh szeretet szép Anyya! 25
Légyen szivednek kinyya
Én lelkemmel is közös.
Szívem egész gerjedelme
Légyen Fiadnak szerelme
Hálájában örökös. 30</p> | <p>6. Szülöttednek kékjeit[.]
Érttem nyíló sebjeit,
Mesd szívemre, légy velem:
Kinnyait szent magzatodnak,
Vérben uszott Gyámolyodnak 35
Hadd dobogja szív-erem.</p> <p>7. Add, azon hiv szíveknek,
Kik te véled könnyeznek,
Hogy lehessen egyike.
A' keresztnél véled állni, 40
Kész vagyok én sírba szállni[.]
Oh anyáknak szebbike.</p> <p>8. Nagy siralmad jó ize,
Szent szemednek ár-vize
Lepje-meg ma lelkemet. 45
Egyetlened szent halála
Légyen örök emlék nála,
És epeszse szívemet.</p> <p>9. Szent sebeit, oh Anyám!
És keresztjét nyomd reám; 50
Áraszd véle könnyemet.
Add követnem láng szerelmét,
Érdemelnem szent kegyelmét
Néki töltve lételem.</p> | <p>10. Ez a' kereszt, ez a' vér 55
Légyen kezes, légyen bér
Nékem is halálomon.
Ez őrizzen 's oltalmazzon,
Jó ki-mulást végre hozzon,
'S légyen áldás halmomon. 60</p> <p>11. Majd, ha testem sírba száll,
És a porba porrá vál
Meg-fizetni vétkemért;
Ez a' vérrel festett oltár
Légyen nékem irgalomtár, 65
A' te szűz siralmadért.</p> |
|---|--|---|

cím: *nyomdahibával* fordítása; osztály: 'versszak' (a fordított latin vers [Stabat Mater dolorosa] *húsz háromsoros szakaszból áll*); ária: 'dallam'

*) az eredeti kottában szopránkulcs

1 a' fájdolmas (ejtsd affájdolmas - esetleg félhosszú vagy már rövid f-fel): 'a fájdalom, a fájdalmat érző, a fájó szívű'

4 *nyomdahibával* fájdalmában

5 jaj: 'kín, gyötrelem'

6 nyílt: 'nyilvánvaló értelmű, világos, egyenes'

8 e' nagy (ejtsd ennagy - esetleg félhosszú vagy már rövid n-nel) látáson: 'rendkívüli, őt súlyosan érintő látványtól'

11 arca: 'arc'

12 a költő szándéka szerint vsz. 'megbomlani, megtébolyodni látszik'

14 és 37 hív: 'hű'

18 bé hat: 'behatol'

19 özön (melléknévi állítmány): 'özönlő, áradatnyi, tömérdek, töméntelen'

24 vál: 'hagyja el a testet, tőle elválóban van' (az iktelen alak sajátság cselekvő melléktelmű volt)

28–30 közlés: 'Legyen szívem minden vágya, vagyis Fiad iránti nagy szeretetem, az ő hálájában örök (más szóval: iránta való szívből fakadó szeretetemért áradjon rám örök kegyelme)! - a latin eredeti sokkal egyszerűbb: Fac, ut ardeat

cor meum in amando Christum Deum, ut sibi complaceam! 'Tedd, hogy égjen

a szívem a Krisztus Isten iránti szeretben, hogy elnyerjem tetszését!'

31 kék (főnév): 'ütés megkékült helye, kékre-zöldre vert rész az emberen'

33 mesd szívemre: 'írd, metszd lelkembe (mint kőbe v. rézbe)' (vö. 50. sor)

35 gyámol: 'gyám, támasz; gyámolító, oltalmazó, segítő'

36 szívér: 'ütőér'

40–41 közlés: 'kész vagyok a keresztnél véled állni, sőt sírba szállni'

42 *nyomdahibával* anyáknak; inkább így várnám: Oh anyák legszebbike! - a latin eredetiben e helyt virgo virginum praeclara 'szüzek dicsőséges szüze' áll

45 meglep: 'ellep, eláraszt, beföd, eltölt'

47 'lelkem emlékezzék örökké Jézus megváltó halálára'

48 'és keltsen emésztő vágyat szívemben (a fölkinált megváltás elfogadására)'

49 *nyomdahibával* anyám

50 nyomd reám: mint pecsételés v. nyomtatás során, hogy (lélekben) Krisztus jelét hordozzam (vö. 33. sor)

52 'add, hogy (mint Jézus) én is olyan forrón szeressek, amilyen forró a láng'

54 'Jézus szolgálatában töltve el az életemet'

59 'hozzon végül szép halált'

60 halmomon: 'sírhintomon'

62 'a porban vagy a föld porába vegyülvé porrá válik'

TÁRKÁNYI Béla József (szül. Viperina József, 1821–86) – ZSASSKOVSZKY Endre (1824–82) – ZSASSKOVSZKY Ferenc (1819–87): *Katholikus Egyházi Énektár, a bevett közjáratossági énekekből ujjakkal bővítve* · Eger 1855 [némelyek szerint 1854]. 141. sz..

Ez utóbbi szövege dallam nélkül: TÁRKÁNYI B[éla] J[ózsef] *költeményei, a költő életrajzával Toldy Ferencz által* · Szent-István-Társulat, Pest 1857. 381–3. o.:

A fájdalmas Szűzhöz

<p>1. A keresztfához megyek,
Mert máshol nem lelhetek
Nyugodalmat lelkennek,
S ott talállak, oh szűz Anya!
Fájdalom közt bágyadozva, 5
Tőr veré át lelkedet.</p> <p>2. Mely gyötrelmem volt neked,
Isteni szülőtetted
Látni szegény jászolyban;
S midőn annyi ellenségek 10
Romlására esküvének,
Tőr veré át lelkedet.</p> <p>3. De midőn ezek felett ...
Láttad[,] mennyit szenvedett,
Szenvedett az ártatlan; 15
Láttad őt a Kálvárián,
Két lator közt a keresztfán!
Kínodat ki mérje meg?;</p> | <p>4. A nap elsötétedett,
Ennyi kint nem nézhetet, 20
S borzadván rengett a föld.
Sírt, kesergett, gyászolt minden
Az egész nagy természetben,
De gyötrelmed nagyobb volt.</p> <p>5. S ezt, oh fájdalmas Anya! 25
Mind értem túrted vala,
Értem, háladatlanért!
Ki fiadat megvettem,
És keresztre feszítettem,
Oh én kárhozat fia! 30</p> <p>6. Most a lelkiismeret
Életemnek átka lett,
Istenem! hová legyek?
Nincs lelkennek csendessége,
Rettent bűnöm szörnyűsége, 35
Jaj kétségbe kell esnem!</p> | <p>7. Ah de fülembé hata
Szent fiad e szózata:
„Im anyád, oh tanítvány!”
Én is tanítványa voltam, 40
Míg a bűnre nem hajoltam,
Ő engem is rád bízott.</p> <p>8. Ne nézd bűnös-léteimet,
Hanem a szeretetet,
Mely értem a fán vérzett. 45
Fájdalmaid, oh szűz Anya!
Indítsanak bűnbánatra,
Hogy kegyelmet nyerhessek.</p> |
|---|--|--|

3 nyomdahibával Nyugalmat

26–27 nyomdai vesszőhibával értem, túrted vala, | Értem háladatlanért!

28 és 38 A Szűzanya iránti tisztelet különlegesen magas fokáról árulkodik, hogy a 4.,

25. és 46. sor nagy kezdőbetűs „Anyá”-jával szemben a Fiú Istennek kis kezdőbetűvel kell beérnie, továbbá az is, hogy Jézus jelenlétében csakis a Szűzanyához szól a költő (ez, ha a Szűzanya rangban nem áll fia fölött, udvariatlanság volna).

HARMAT Artúr (szül. Hubacsek, 1885–1962) – SÍK Sándor (1889–1963) szerkk.: *Szent vagy, Uram! a katolikus liturgiában használatos magyar egyházi népénekek gyűjteménye* · 1931. 63. sz. *A keresztfához megyek*.

BÁRDOS Lajos (1899–1986) – WERNER Alajos (1905–78) szerkk.: *Hozsanna! Teljes kottás népénekeskönyv. A Harmat-Sík „Szent vagy, Uram!” énektár énekeivel, kibővítve ...* · A liturgikus reform alapján átdolgozott és bővített, 20. kiadás. Szent István Társulat, Budapest 2007 [1948]. *Nagybőjti énekek*. 158–159. o. 63. sz. (TÁRKÁNYI Béla fönti szövegének átigazított változatával – [véltetőleg már örökölten] kiegyenlített ritmusban):

63[.] ének. A keresztfához megyek

1. A ke - reszt - fá - hoz me - gyek,
Mert más - hol nem lel - he - tek Nyu - go - dal - mat lel - kem - nek.

S ott ta - lál - lak, ó szűz A - nya,
Fáj - da - lom közt bá - gya - doz - va, Tőr ve - ré át lel - ke - det.

4. ... Borzadván [„S borzadván” helyett] ...

5. ... Ki Fiadat ... 6. ... rettent a bűn*) szörnyűsége ... 7. ... Szent Fiad ... Tanítványa én is**) voltam, míg a bűnre nem hajlottam***), ...

A 3. versszakról kezdve (az 1. és a 2., ill. a 4. és az 5. sor indokolatlan összevonása révén) négy soros szakaszokban jelenik meg a szöveg – továbbra is csekély szóhasználati és helyesírási módosításokkal (csak a lényegesebbeket emeltem ki); a legfontosabbak:

*) A régi változat („Rettent bűnöm szörnyűsége” [35. sor]) a személyes bűnbánatot és a megtisztulás vágyát hangsúlyozta – az új mintha inkább egy eleve tiszta lélek irtózására utalna általában a bűntől.

**) Az eredeti „Én is tanítványa” (40. sor) szórenddel azt jelentette: ’míg bűnbe nem estem, én is tanítványa voltam (ennek az vetett véget, hogy a bűn útjára léptem)’ – az új szórenddel meglazult a két tagmondat kapcsolata: ’különben, ami azt illeti, a bűnbeesésem előtti életszakaszomban (egy időben) én is voltam tanítványa’.

***) TÁRKÁNYI Béla „-nya voltam”–„hajlottam” (40–41. sor) ríme hosszabban és tisztábban csengett.

1[. ének. A keresztfához megyek]

<p>1. A keresztfához megyek,
Mert máshol nem lelhetek
Nyugodalmat lelmemnek.
Ott könnyárban leborulok,
Bünterhemtől szabadulok, 5
Hol a büntelen szenved.</p> <p>2. Isten ama Báránya
Hogy jut a keresztfára?
Mért foly alá szent vére?
Értem tette ezt Jézusom, 10
Fájó szívvel hiszem, tudom,
Lelkem örök üdvére.</p> | <p>3. Én voltam az elveszett,
Aki halált érdemelt,
Kire gyászos éj szakadt. 15
Isten fia, a jó pásztor
Meváltott a bűn átkától,
Üdvöm, napom feltámadt.</p> <p>4. Csodás égi szeretet!
Szívem mindent elfeled, 20
Ami eddig földre vont.
Csak rád nézek, én Megváltóm,
Szerelmedet sírig áldom,
Óemberem már megholt.</p> | <p>5. Tiéd vagyok, Jézusom, 25
Megyek keresztútadon,
Nyugtót, békét így lelek.
A szeretet hozzád kapcsol ...
Baldog, aki híven harcol.
Veled mindig győzhetek! 30</p> |
|---|---|---|

A kotta nélkül közölt vers után forrásként a „Harangszó” 1940, 11. Kapi[-korál-könyv] 113.” van megjelölve. A 49. o.-i eligazítás szerint az I-II. kiadásban a dallam is megtalálható; a vers szerzője – ILAUSZKY Sámuel (1871–1965) nyomdász – nem neveztetik meg (vö. HORVÁTH András: „A keresztfához megyek ...”. Evangélikus Élet · 1959. 26. o.).

1–3 E sorok TÁRKÁNYI Béla József idézett költeményéből valók, de a továbbiak a ke-

reszt tövében szenvedő Szűzanyáról (protestáns módra) a kereszten szenvedő Jézusra irányítják át a figyelmet – mintha a Szűzanya ott sem volna.

30 A „mindig győzhetek” nyilván nem testies, „rajongó” értelemben veendő, hanem a Három Ifjú (Dán 3.17–18) és más hitvallók meg a vértanúk módjára (Mt 10.28, Róm 8.36–37, 1Tim 6.12, 1Jn 5.4–5, Jel 2.10–11).

Keresztyén Énekeskönyv. A Dunántúli Evangélikus Énekeskönyv rövidített kiadása új résszel · Evangélikus Világszövetség (a szerkesztő munkaközösséget vezette GYÖNGYÖSI Vilmos és SÜLYOK Imre), [Budapest] 1957. (Az Új rész-nek nem a Böjt, hanem a Jézus szeretete és dicsérete c. fejezetében) 379–80. o. 774. sz. (szövegének szerzője ILAUSZKY Sámuel).

Ennek egy későbbi kiadása: Keresztyén Énekeskönyv. A Dunántúli Evangélikus Énekeskönyv rövidített kiadása új résszel és szarvasi énekekkel kiegészítve · Evangélikus Egyetemes Sajtóosztály, [Bp.] 1966. 401–2. o. 774. sz.:

774[. ének. A keresztfához megyek]

A szövegen az „Énekem az Úr!” 1944-ből idézethez képest alig módosított; pl. „Isten Fia” (16. sor) és „Tiéd” (25. sor) helyett „Tied” – ez utóbbi okát nem értem.

A kotta lényegileg azonos az 1957-es kiadásával, csak abban ki voltak írva az ismétlések.

Ugyanemezt ének többszöri átigazítás eredményeként most így áll előttünk a világhálón a „Magyarországi Evangélikus Egyház. Digitális Evangélikus Énekeskönyv”-ében (a Böjt, nagyhét c. fejezetben):

208[. ének] – A keresztfához megyek

2. ... Hogy! jut a keresztfára? ...

3. ... Isten Fia, a jó pásztor Meváltott a bűn átkától: Üdvöm, napom feltámadt.

4. Csodás égi szeretet! Szívem mindent elfeled, Ami engem földre von. ... Szereteted sírig áldom, Győzedelmes Krisztusom.
5. Tied vagyok ... keresztutadon ... A szeretet hozzád kapcsol, Boldog, aki híven harcol – Veled mindig győzhetek!

A fele időmértékű hangokban való lejegyzés nyilván a hagyományosnál gyorsabb éneklésre utal, ill. biztat.

A 2. verstől csak az eltéréseket emeltem ki. Ezek többnyire apró szóhasználat-, illetve helyesírási változtatások; tartalmi módosulást csupán a 4. szakasz szenvedett: ILAUSZKY

Sámuel itt a személyiségfejlődést hangsúlyozta, azt, hogy a megtérés hatására megváltozott az értékrendem („... Ami eddig földre vont. ... Óemberem már megholt.”) – az átigazított versben megmarad a világ reám ható vonzereje, csak Krisztus kívülről legyőzi nekem.

Egy (a 8. stílusú [újszerű, kis hangterjedelmű] magyar népdal bizonyos sajátosságait mutató) rokon Mária-ének szerepel még Volly István 1935-ös vácszentlászlói gyűjtésében:

VOLLY István (szül. Volly László István, 1907–92): *Karácsonyi és Mária-énekek* · Szent István Társulat, Bp. 1982. 435. o. 101 Mária-ének. 44. sz. (vö. 499. o.):

44.

Óh, hív lelkek, ide jertek

2. Tudom, meggyógyul szívetek, 5
Ha képére tekinthettek,
Jaj, mert nincs már semmiben öröme,
Halva fekszik szerelmes gyermeke.

3. Szent Fiához nem bír szólni,
Csak kezével ölelgetni, 10
Hét hegyes tőr a szívét átjárta,
Mert szent Fia testét halva tartja.

4. Jó anyák, kik őt látjátok,
Bús könnyeket hullassatok,
Szánjátok meg égi anyátokat, 15
Megenyhíti fájdalmaitokat.

5. Óh, mártírok királynéja,
Kérünk a hét fájdalmadra,
Szent kezedd töröld le könnyünket,
Egykor mennyben nyerd meg örömünket! 20

6. Ha e búcsúnk lesz utolsó,
Eltakar majd a koporsó,
Óh, akkor se feledkezz meg rólunk,
Hétfájdalmú királyné asszonyunk!

4 tájnyelviileg egyes számú állítmány a többes számú, birtokos személyragos alany mellett: 'hulljanak könnyeitek'

9 és 12 Fiához ... Fia: következtelen írásmóddal fiához ... Fia

DOBSZAY László (1935–2011)–SZENDREI Janka (1938–2019): *A magyar népdaltípusok katalógusa stílusok szerint rendezve*. I. · MTA Zenetudományi Intézet, Bp. 1988. 706. o. IV (C) /223 jegyzékszám alatt tárgyalja mintegy „függeléken” a mi „barokk jellegű egyházi ének”-ünket. Az MTA Zenetudományi Intézet Népzenei Archivumbeli típuszáma 17.159.0/0 [újabb szokás szerint: 17-159-00-00x]. „Népi használatát csak néhány véletlenszerű feljegyzés dokumentálja.” Ezek többé-kevésbé az énekeskönyvi dallamot mutatják. D. L. a *Világ kényes magzatja* ... szövegű változat kottáját közli. – Első dallamsorpárjának mienkéveli egyezése miatt idekívánkozik még a IV (C) /214 (18.477.0/0) jegyzékszámú *Árok es van, bokor is van* kezdetű (népileg némileg átigazított) nóta is.

Végül egy nemrég közzétett népies változat: BODOR Anikó (1941–2010)–PAKSA Katalin (1944–2021): *Vajdasági magyar népdalok*. V. · Forum Könyvkiadó Intézet, Újvidék – Vajdasági Magyar Művelődési Intézet, Zenta 2016. 93. sz. *Mária-síralom*, a jegyzet szerint „18. századi egyházi ének népies szöveggel. *Bozóki énekeskönyvében* (1797) jelent meg. Nyolc változatát gyűjtötték a Kárpát-medencében. ... főhangjai megegyeznek az újabb énekeskönyvekben *A keresztfához megyek* szöveggel rögzített dallamalakkkal (*Hozsanna*, 63, *Éneklő Egyház*, 91). Dallamtípusa: Típuskatalógus IV/223. Szövegét vö. *Orgonahangok*, 578.”

Megjegyzendő, hogy mind a 7.7.7.|8.8.7. szótagszámú versszak, mind az *aabccb* rímképlet, mind pedig az *AABCCB* dallamszerkezet (ahol egyébként $A=a_1+a_2$ és $B=a_{2v}+a_1$) ritka alakzat.

A szöveg bibliai háttere

A szentírási idézetek forrása a Magyar Bibliatársulat (honlapján 2010–13-ban közzétett) revíziós próbakiadása; ld.
http://bibliatarsulat.hu/wp-content/uploads/2011/09/mbta_1moz_probakiadas_doc.pdf – http://bibliatarsulat.hu/wp-content/uploads/2012/06/mbta_jel_probakiadas.pdf.

I. A keresztfához megyek

1. A keresztfához megyek, | tört szívemnek bús beteg | ott remélem orvosát. |
Könnyek között Hozzá térve, | bűnbánattal hullok térdre: | s a Bűntelen megbocsát.

Kol 1.19–20: ... tetszett az egész Teljességnek [azaz Istennek], hogy benne [Krisztusban] lakjék,²⁰ és hogy általa békéltessen meg önmagával mindent, a földön és a mennyben, úgy, hogy békességet szerzett a keresztfán kiontott vére által.

Róm 6.2–4: Akik meghaltunk a bűnnek, hogyan élhetnénk még benne? ³Vagy nem tudjátok, hogy mi, akik Krisztus Jézusba kereszteltettünk, az ő halálába kereszteltettünk? ⁴A keresztség által ugyanis eltemettettünk vele a halálba, hogy amiképpen Krisztus feltámadt a halálból az Atya dicsősége által, úgy mi is új életben járjunk.

Lk 9.23: ... Ha valaki énutánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel naponként a keresztyét, és kövessen engem.

1Pt 5.7: Minden gondotokat őreá vessétek, mert neki gondja van rátok.

Ézs 57.15: Felüdítem az alázatosak lelkét, felüdítem a megtörték szívét.

Zs 147.3, 11: Meggyógyítja [az ÚR] a megtört szívűeket, és bekötozi sebeiket. ... ¹¹Az istenfélőkben gyönyörködik az ÚR, azokban, akik az ő szeretetében bíznak.

Mk 3.10: ... sokakat meggyógyított, úgyhogy akiknek valami bajuk volt, hozzá tódultak, hogy megérinthessék.

Mt 9.35: Jézus bejárta a városokat és a falvakat mind, tanított a zsinagógáikban, hirdette a mennyek országának evangéliumát, gyógyított mindenféle betegséget és erőtlenséget.

Lk 7.38, 48: [Egy bűnös asszony] megállt mögötte, a lábánál sírva, és könnyeivel kezdte öntözni a lábát ... ⁴⁸Az asszonynak pedig ezt

mondta: Megbocsáttattak a te bűneid.

Zsid 4.15–16: ... nem olyan főpapunk van, aki ne tudna megindulni erőtlenségeinken, hanem olyan, aki hozzánk hasonlóan kísértést szenvedett mindenben, de nem vétkezett. ¹⁶Járuljunk tehát bizalommal a kegyelem trónusához, hogy irgalmat nyerjünk, és kegyelmet találjunk, amikor segítségre van szükségünk.

Jn 6.37: ... aki énhozzám jön, azt én nem küldöm el ...

Zs 95.6: Jöjjetek, boruljunk le, hajoljunk meg, essünk térdre alkotónk, az ÚR előtt!

Zs 65.4: Erőt vettek rajtunk a bűnök, de te megbocsátod vétkeinket.

1Jn 1.9: Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz ő: megbocsátja bűneinket, és megtisztít minket minden gonoszástól.

Kol 2.13–14: Titeket is, akik halottak voltatok vétkeitekben és testetek körülmetéletlenségében, ővele együtt életre keltett, megbocsátva nekünk minden vétkünket. ¹⁴Eltörölte a követeléseivel minket terhelő adóslevelet, amely minket vádolt, és eltávolította azt az útból, odaszegezve a keresztfára.

1Jn 3.5: ... tudjátok, hogy ő azért jelent meg, hogy elvegye a bűnököt, és hogy őbenne nincsen bűn.

1Pt 3.18 : ... Krisztus is szenvedett egyszer a bűnökért, az igaz a nem igazakért, hogy Istenhez vezessen minket ...

2Kor 5.18, 21: ... [Isten] megbékéltetett minket önmagával Krisztus által, és nekünk adta a békéltetés szolgálatát. ... ²¹... azt, aki nem ismert bűnt, bűnné tette értünk, hogy mi Isten igazsága legyünk őbenne.

II. Isten Fia

2. Isten Fia függ a fán, | s kínja közt is áldva áld – | miért ontja szent véréte? |
Hogy fölrázzon minden embert, | hogy holtig is csak szeressen, | ellent is mint testvérete.

Róm 8.3: Amire ugyanis képtelen volt a törvény, mert erőtlen volt a test miatt, azt tette meg Isten, amikor bűnért való áldozatként tulajdon Fiát küldte el a bűnös testhez hasonló formában, és kárhozatra ítélte a bűnt a testben ...

Mk 1.9, 11: ... eljött Jézus a galileai Názáretből, és megkeresztelte őt János a Jordánban. ... ¹¹a mennyből pedig hang hallatszott: Te vagy az én szeretett Fiam, benned gyönyörködöm.

Mk 9.7: ... [Jézus megdicsőülésének hegyén] hang hallatszott a felhőből: Ez az én szeretett Fiam, őt hallgassátok!

Lk 23.34: Jézus pedig így könyörgött [az őt keresztre feszítőkért]: Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek.

Lk 23.43: Jézus így felelt neki [a megtérő latornak]: Bizony, mondom neked, ma velem leszel a paradicsomban.

Jn 10.10–11: ... én azért jöttem, hogy [a juhoknak (értsd: az embereknek)] életük legyen, sőt bőségben éljenek. ¹¹Én vagyok a jó pásztor. A jó pásztor életét adja a juhokért.

Mt 7.12: Amit csak szeretnétek, hogy az emberek tegyenek veletek, mindenben ugyanúgy tegyetek ti is velük ...

Jób 31.29–30: Nem örültem gyűlölőm vesztének, nem ujjongtam, ha baj érte, ³⁰nem szoktam számmal vétkezni, átkot kérve valakire.

Mt 5.39–48: ... azt mondom nektek, hogy ne szálljatok szembe a

gonosz emberrel, hanem aki arcul üt téged jobb felől, tartsd oda annak arcod másik felét is! ⁴⁰Ha valaki pereskedni akar veled, és el akarja venni az alsóruhádát, engeddd át neki a felsőt is! ⁴¹Ha pedig valaki egy mérföldnyi útra kényszerít, menj el vele kettőre! ⁴²Aki kér tőled, annak adj, és ne fordulj el a kölcsönt kérőtől! ... ⁴⁴... Szeressétek ellenségeiteket, és imádkozzatok azokért, akik üldöznek titeket, ⁴⁵hogy így mennyei Atyátoknak fiai legyetek, mert ő felhozza napját gonoszokra és jókra, és esőt ad igazaknak és hamisaknak. ⁴⁶Mert ha azokat szeretitek, akik titeket szeretnek, mi a jutalmatok? Nem ugyanezt teszik-e a vámszedők is? ⁴⁷És ha csak testvéreiteket köszöntitek, mennyivel tesznek többet másoknál? Nem ugyanezt teszik a többi népek is? ⁴⁸Ti azért legyetek tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes.

Lk 6.27-36, 46: ... szeressétek ellenségeiteket, tegyetek jót azokkal,

akik gyűlölnék titeket; ²⁸áldjátok azokat, akik átkoznak, és imádkozzatok azokért, akik bántalmaznak titeket. ... ³⁰Adj mindenkinek, aki kér tőled, és aki elveszi a tiedet, attól ne követeld vissza! ³¹És amint szeretnétek, hogy az emberek veletek bánjanak, ti is úgy bánjatok velük! ³²Ha azokat szeretitek, akik szeretnek titeket, mi a jutalmatok? Hiszen a bűnösök is szeretik azokat, akik őket szeretik. ³³És ha azokkal tesztek jót, akik veletek jót tesznek, mi a jutalmatok? Hiszen a bűnösök is ugyanezt teszik. ... ³⁵Ti azonban szeressétek ellenségeiteket, tegyetek jót, és adjatok kölcsön, semmit sem várva érte: nagy lesz akkor a jutalmatok, és a Magasságos fiai lesztek, mert ő jóságos a hálátlanok és gonoszok iránt. ³⁶Legyetek irgalmasok, amint a ti Atyátok is irgalmas! ... ⁴⁶Miért mondjátok nekem [*inkább: szólítottok így*]: Uram, Uram, ha nem tesztitek, amit mondok?

III. A tengerár

3. A tengerár rám borul, | forr az égi háború – | s méltán sújt le a halál.

Zs 69.2-3, 15-16: Segíts meg, Istenem, mert nyakamig érnek a vizek! ³Feneketlen iszapba süllyedtem, nincs hol megállnom. Örvénylő vizekbe estem, elsodort az ár. ... ¹⁵Húzz ki a sárból, hogy el ne süllyedjek ...! ¹⁶Ne sodorhasson el a víz árja, ne nyelhessen el a mélység ...

Zs 124.2-6: ... ²ha nem lett volna velünk az ÚR, amikor ránk támadtak az emberek, ³akkor elevenen nyeltek volna el bennünket, úgy fellángolt haragjuk ellenünk. ⁴Akkor elsodortak volna a vizek, átcsapott volna rajtunk az áradat. ⁵Átcsaptak volna rajtunk a tajtékzó vizek. ⁶Áldott az ÚR, aki nem adott oda minket martalékul fogaiknak!

Mt 14.22-33: Ezután nyomban sürgetni kezdte tanítványait, hogy szálljanak hajóba, és menjenek át előtte a túlsó partra, amíg ő elbocsátja a sokaságot. ... ²⁴A hajó ... már messze eltávolodott a parttól, és a hullámok között hányódott, mert ellenszél volt. ²⁵Már hajnalodott, mikor Jézus odament hozzájuk a tengeren járva. ²⁶Mikor pedig a tanítványok meglátták, hogy a tengeren jár, megremültek, és ezt mondták: Kísértet ez! És ijedtükben felkiáltottak. ²⁷De Jézus azonnal megszólította őket, és ezt mondta: Bízatok, én vagyok, ne féljete! ²⁸Péter ekkor így válaszolt neki: Uram, ha te vagy az, parancsold meg, hogy odamenjek hozzád a vízen! ²⁹Ő pedig így szólt: Jöjj! És Péter kiszállva a hajóból, járnai kezdett a vízen, és elindult Jézus felé. ³⁰Amikor azonban az erős szélre figyelt, megijedt, és amint süllyedni kezdett, felkiáltott: Uram, ments meg!

³¹Jézus pedig azonnal kinyújtotta a kezét, megragadta őt, és ezt mondta neki: Kicsinyhitű, miért kételkedtél? ³²És amint beszálltak a hajóba, elült a szél. ³³A hajóban levők pedig leborultak előtte, és ezt mondták: valóban Isten Fia vagy!

Jak 1.5-6: Ha ... valakinek nincsen bölcsessége, kérjen Istentől, aki készségesen és szemrehányás nélkül ad mindenkinek ... ⁶De hittel kérje, semmit sem kételkedve, mert aki kételkedik, az olyan, mint a tenger hulláma, amelyet a szél sodor és ide-oda hajt.

Ézs 30.30: Fölmorajlik az ÚR fenséges szava, láthatóvá lesz sújtó karja, felbőszült haragjában, perzselő tűz lángjában, orkánban, zivatarban és jégverésben.

Róm 5.12: Ahogyan tehát egy ember által jött a bűn a világba, és a bűn által a halál, úgy minden emberre áterjedt a halál azáltal, hogy mindenki vétkezett.

Róm 6.23: ... a bűn zsoldja a halál, Isten kegyelmi ajándéka pedig az örök élet Krisztus Jézusban, a mi Urunkban.

Róm 8.6-10: A test törekvése halál, a Lélek törekvése pedig élet és békeség, ⁷minthogy a test törekvése ellenségeskedés Istennel, mert Isten törvényének nem engedelmessékedik, és nem is tud engedelmessékedni. ⁸Akik pedig test szerint élnek, nem lehetnek kedvesek Isten előtt. ⁹Ti azonban nem test szerint éltek, hanem Lélek szerint, ha Isten Lelke lakik bennetek. De akiben nincs Krisztus Lelke, az nem az övé. ¹⁰Ha pedig Krisztus bennetek van, bár a test halott a bűn miatt, a Lélek élet az igazság miatt.

IV. De tárt karral

De tárt karral vár a Bárány, | megvált végre vére árán – | s minden lelket megtalál.

Mt 11.28: [*Így szólt Jézus:*] Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek.

Lk 15.20: ... [*a bűnbánó tékozló fiú*] útra kelve el is ment az apjá-

hoz. Még távol volt, amikor apja meglátta őt, megszánta, elébe futott, nyakába borult, és megcsókolta őt.

Jn 1.29: Másnap [*Keresztelő*] János látta, hogy Jézus hozzá jön, és így szólt: Íme, az Isten Báránya, aki elveszi a világ bűnét!

1Pt 1.18-19: ...¹⁸ tudván, hogy nem veszendő dolgokon, ezüstön vagy aranyon váltattatok meg atyáitoktól örökölt hiábavaló életektekből,¹⁹ hanem drága véren, a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak a vérén.

Ef 1.7-8: Őbenne van – az ő vére által – a mi megváltásunk, bűneink bocsánata is; kegyelmének gazdagsága szerint,⁸ amelyet kiírástott ránk teljes bölcsességgel és értelemmel.

1Jn 1.7: Ha pedig a világosságban járunk, ahogyan ő maga [ti. Isten] a világosságban van, akkor közösségünk van egymással, és Jézusnak, az ő Fiának vére megtisztít minket minden bűntől.

1Tim 1.15: ... Krisztus Jézus azért jött el a világba, hogy a bűnösöket üdvözítse, akik közül az első én vagyok.

1Jn 2.2: ... ő engesztelő áldozat a mi bűneinkért; de nemcsak a miénkért, hanem az egész világ bűnéért is.

1Tim 2.1-6: Arra kérlek mindenekelőtt, hogy tartsatok könyörgéseket, imádságokat, esedezéseket és hálaadásokat minden emberért ...³ Ez jó és kedves a mi üdvözítő Istenünk színe előtt,⁴ aki azt akarja, hogy minden ember üdvözüljön, és eljusson az igazság megismerésére.⁵ Mert egy az Isten, egy a közbenjáró is Isten és emberek között, az ember Krisztus Jézus,⁶ aki váltságul adta önmagát mindenkiért, tanúbizonyságul a maga idejében.

Mik 7.18: [Isten] Nem tartja meg haragját örökké, mert abban telik kedve, hogy kegyelmet ad.

Ézs 57.16-19: [Isten szava:] ... nem örökké perlek, és nem vég nélkül haragszom, hiszen elalélta előttem a lélek, az emberek, akiket én alkottam.¹⁷ Megharagudtam ...¹⁸ Láttam, hogyan élt, mégis meggyógyítom! Vezetem őt, vigasztalással fizetek neki és gyászolóinak.¹⁹ Megteremttem ajkán a hála gyümölcsét: Békesség, békeség közel és távol! Ezt mondja az ÚR: Meggyógyítom őt!

Jn 3.16-17: ... úgy szerette Isten a világot, hogy megszületett Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.¹⁷ Mert Isten nem azért küldte el a Fiút a világba, hogy elítélje a világot, hanem, hogy üdvözüljön a világ általa.

Lk 9.56: ... az Emberfia nem azért jött, hogy az emberek életét elveszítse, hanem hogy megmentse.

Lk 19.10: ... az Emberfia azért jött, hogy megkeresse és megtartsa az elveszettet.

1Jn 4.9: Abban nyilvánult meg Isten hozzánk való szeretete, hogy megszületett Fiát küldte el Isten a világba, hogy éljünk őáltala.

Jn 12.31-32: Most megy végbe az ítélet e világ felett, most vetetik ki e világ fejedelme [ti. az ördög].³² Én [Jézus] pedig, ha felemeltem a földről, magamhoz vonzok mindeneket.

Mt 18.11-14: ... az Emberfia azért jött, hogy megmentse, ami elveszett.¹² Mit gondoltok? Ha egy embernek száz juha van, és eltéved közülük egy, vajon nem hagyja-e ott a kilencvenkilencet a

hegyekben, és nem megy el megkeresni az eltévedtet? ¹³ És ha megtalálja, bizony mondom nektek, jobban örül neki, mint annak a kilencvenkilencnek, amelyik nem tévedt el. ¹⁴ Ugyanígy a ti mennyei Atyátok sem akarja, hogy elveszzen egy is e kicsinyek közül.

Mt 19.24-26: ... mondom nektek: Könnyebb a tevének a tű fokán átmenni, mint a gazdagnak az Isten országába bejutni. ²⁵ Amikor meghallották ezt a tanítványok, nagyon megdöbbenek, és így szóltak: Akkor kicsoda üdvözülhet? ²⁶ Jézus rájuk tekintett, és ezt mondta nekik: Embereknek ez lehetetlen, de Istennek minden lehetséges.

Róm 11.25-32: Nem szeretném, testvéreim, ha önmagatokat bölcseneknek tartva nem vennétek tudomásul azt a titkot, hogy a megkeményedés Izráelnek csak egy részét érte, amíg a népek teljes számban be nem jutnak,²⁶ és így üdvözülni fog az egész Izráel ...²⁹ mert megbánhatatlanok az Isten ajándékai és az ő elhívása.³⁰ Mert ahogyan ti egykor engedetlenek voltatok Istennel szemben, most pedig irgalmat nyertetek az ő engedetlenségük révén,³¹ úgy ők is engedetlenek most, hogy a nektek adott irgalom révén végül ők is irgalmat nyerjenek.³² Mert Isten mindenkit egybezárt az engedetlenségbe, hogy mindenkin megkönyörüljön.

Zs 22.28: A föld legvégéig mindenkinek eszébe jut az ÚR, és megtérnek hozzá, őelötte borul le a népek minden nemzetsége.

Ézs 19.22-25: Ha csapással sújtja is az ÚR Egyiptomot, de meg is gyógyítja. Megtérnek az Úrhoz, ő pedig meghallgatja és meggyógyítja őket.²³ Akkor majd országút vezet Egyiptomból Asszíriába ..., és Egyiptom Asszíriával együtt tiszteli az URat.²⁴ Aazon a napon Egyiptom és Asszírria mellett Izráel, mint harmadik ország, áldás lesz a földön.²⁵ A Seregek URa pedig ezt az áldást mondja: Áldott Egyiptom, az én népem, és Asszírria, kezem alkotása, meg Izráel, örök tulajdonom!

Zs 87.4-6: [Az ÚR kinyilatkoztatása a zsidók ősellenségeiről:] Egyiptomot és Babilóniát azok között fogom említeni, akik ismernek engem. Filiszteának, Tírusznak és Etiópiának itt [Jeruzsálemben mint az ő városában] van a szülőházaja.⁵ [Talán az angyalok szava:] Sionról pedig ezt mondják: Mindegyiküknek ez a szülőházaja, a Felséges szilárdítja meg.⁶ [Vsz. a zsoltáros összegzése:] Az ÚR számba veszi a népeket, amikor beírja őket [az Élet könyvébe]: Itt van a szülőházajuk.

2Pt 3.9: Nem késlekedik az Úr [Isten] az ígérettel, amint egyesek gondolják, hanem türelmes hozzátok, mert nem azt akarja, hogy némelyek elveszenek, hanem azt, hogy mindenki megtérjen.

1Kor 15.28: Amikor pedig majd alávetett nekik minden, akkor maga a Fiú is aláveti magát annak, aki alávetett nekik mindent, hogy Isten legyen minden mindenkiben.

V. Üdvöm Napja

4. Üdvöm Napja fölragyog, | nem vonz már, mit itt hagyok: | kincs, hatalom, földi lom.

Ézs 9.1: A nép, amely sötétségben jár, nagy világosságot lát, a homály földjén lakókra világosság ragyog. [Vö. Mt 4.13-17.]

Ézs 30.26: Olyan lesz a sápadt hold fénye, mint az izzó nap fénye, az izzó nap fénye pedig hétszeres lesz, a nappali fény hétszerese

azon a napon, amikor az ÚR bekötözi népe sérülését, és meggyógyítja a rajta ejtett sebet.

Ézs 60.19-20: ... az ÚR lesz örök világosságod, és Istened lesz ékes-séged. ²⁰Nem megy le többé a napod, és a holdad sem fogy el, mert az ÚR lesz örök világosságod, letelnek a gyászod napjai.

Mal 3.20: ... fölragyog majd az igazság napja számotokra, akik nevémet féltitek, és sugarai gyógyulást hoznak.

Mt 17.1-2: ... Jézus maga mellé vette külön Pétert, Jakabot és testvérét, Jánost, és felvitte őket egy magas hegyre. ²És szemük láttára elváltozott: arca fénylett, mint a nap, ruhája pedig fehéren ragyogott, mint a világosság.

Jn 9.5: Amíg a világban vagyok, a világ világossága vagyok.

Jel 21.23-25: És a városnak nincs szüksége a napra, sem a holdra, hogy világítsanak neki, mert az Isten dicsősége világosította meg, és lámpása a Bárány: ²⁴a népek az ő világosságában fognak járni, és a föld királyai oda viszik be dicsőségüket. ²⁵Kapuit nem zárják be nappal, éjszaka pedig nem lesz ott.

Jób 1.21: Meztelenül jöttem ki anyám méhéből, meztelenül is megyek el. Az ÚR adta, az ÚR vette el, áldott legyen az ÚR neve!

Zs 49.17-18: Ne törődj azzal, ha valaki meggazdagszik, ha sok kincs lesz is házában. ¹⁸Úgysem vihet magával semmit, ha meghal, nem követi kincse.

1Tim 6.7: ... semmit sem hoztunk a világba, nem is vihetünk ki semmit belőle.

Mt 6.19-21, 24: Ne gyűjtsetek magatoknak kincseket a földön,

ahol a moly és a rozsdá megemészti, és ahol a tolvajok betörnek és ellopják, ²⁰hanem gyűjtsetek magatoknak kincseket a mennyben, ahol sem a moly, sem a rozsdá nem emészti meg, és ahol a tolvajok sem törnek be, és nem lopják el. ²¹Mert ahol a te kincsed van, ott lesz a te szíved is. ... ²⁴Senki sem szolgálhat két úrnak, mert vagy az egyiket fogja gyűlölni, a másikat pedig szeretni, vagy az egyikhez ragaszkodik majd, a másikat pedig megveti. Nem szolgálhattok Istennek és a mammonnak.

Jak 5.1-3: Most tehát, ti gazdagok, sírjatok és jajgassatok a be-következő nyomorúságaitok miatt! ²Gazdagságotok megrothadt, ruháitokat megrágtá a moly, ³aranyotok és ezüstötök megrozsdásodott, és rozsdája ellenetek tanúskodik, és megemészti testeteket, mint a tűz. Kincseket gyűjtöttetek még az utolsó napokban is.

Lk 6.20: ... Boldogok vagytok, ti szegények, mert tiétek az Isten országa. [Vö. Mt 5.3.]

Préd 9.16: Többet ér a bölcsesség a hatalomnál ...

Mt 4.8-10: ... magával vitte az ördög [Jézust] egy igen magas hegyre, megmutatta neki a világ minden országát és azok dicsőségét, ⁹és ezt mondta neki: Mindezt neked adom, ha leborulva imádsz engem. ¹⁰Ekkor így szólt hozzá Jézus: Távozz tőlem, Sátán, mert meg van írva: „Az Urat, a te Istenedet imádd, és csak neki szolgálj!”

Préd 1.14: Láttam, hogy mindaz, amit véghezvisznek a nap alatt, csak hiábavalóság és hasztalan erőlködés.

VI. Hadd ragyogjam

Hadd ragyogjam én is fényed | vissza Reád a szegényben | s mint vándornak oltalom!

Ézs 60.1-3: Kelj fel, tündökölj, [Jeruzsálem,] mert eljött világosságod, rád ragyogott az ÚR dicsősége. ²Bár még sötétség borítja a földet, sűrű homály a nemzeteket, de fölötted ott ragyog az ÚR, dicsősége meglátszik rajtad. ³Világosságodhoz népek jönnek, és királyok a rád ragyogó fényhez.

Jn 8.12: Jézus ... ezt mondta nekik: Én vagyok a világ világossága: aki engem követ, nem jár sötétségben, hanem övé lesz az élet világossága.

Mt 5.14-16: Ti vagytok a világ világossága. ... ¹⁵Lámpást sem azért gyújtanak, hogy a véka alá tegyék, hanem a lámpatartóra, hogy világítson mindenkinek a házban. ¹⁶Úgy ragyogjon a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák jó cselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat.

Mindazonáltal Mt 6.1-4: Vigyázzatok: kegyességeket ne az emberek előtt gyakoroljátok, csak azért, hogy lássák azt, mert így nem kaptok jutalmat mennyei Atyától. ²Amikor tehát adományt adsz, ne kürtöltess magad előtt, ahogyan a képmutatók teszik a zsinagógákban és az utcákon, hogy dicsérik őket az emberek. Bizony, mondom nektek: megkapják jutalmukat [helyesebben: megkapták jutalmukat, már kezükben a jutalmuk]. ³Te pedig amikor adományt adsz, ne tudja a bal kezed, mit tesz a jobb, ⁴hogy adakozásod rejtve maradjon; és majd a te Atyád, aki látja a rejtett

dolgokat, megjutalmaz téged.

Tehát Tit 2.7-12: ... légy példaképük a jó cselekedetekben, mutass nekik a tanításban romlatlanságot és komolyságot, ⁸beszéded legyen feddhetetlen és egészséges, hogy megszegyenüljön az ellenfél, mivel semmi rosszat sem tud mondani rólunk. ... ¹¹Mert megjelent Isten üdvözítő kegyelme minden embernek, ¹²és arra nevel minket, hogy megtagadva a hitetlenséget és a világi kívánságokat, józanul, igazságosan és kegyesen éljünk e világban ...

Zs 82.3-4: Védellemeztétek a nincstelennek és az árvának a jogát, szolgáltatassatok igazságot az elesettnek és szűkölködőnek! ⁴Mentésétek meg a nincstelen és a szegényt, ragadjátok ki a bűnösök kezéből!

Péld 14.31: Aki elnyomja a nincstelen, gyalázza Alkotóját, aki pedig könyörül a szegényen, az dicsőíti.

Péld 17.5: Aki gúnyolja a szegényt, Alkotóját gyalázza ...

Péld 19.17: Aki könyörül a nincstelenen, az Úrnak ad kölcsön, mert ő megtéríti jótéteményét.

5Móz 15.4, 7-8: Ne legyen köztetek szegény, hiszen gazdagon megáld majd téged az ÚR azon a földön, amelyet Istened, az ÚR örökségül ad neked ... ⁷Ha valaki elszegényedik testvéreid közül valamelyik lakóhelyeden, abban az országban, amelyet neked ad majd Istened, az ÚR, ne légy keményszívű és szűkmarkú az elsze-

gényedett testvéreddel szemben, ⁸hanem légy hozzá bőkezű ...

Ézs 58.6-10: Nekem az olyan böjt tetszik, amikor leoldod a jogtalanul fölrakott bilincseket, kibontod a járom köteleit, szabadon bocsátod az elnyomottakat, és összetörsz minden jármot! ⁷Oszd meg kenyeredet az éhezővel, vidd be házádba a szegény hajléktalant, ha meztelen embert látsz, ruházd fel, és ne zárkózz el testvéred elől! ⁸Akkor eljön világosságod, mint a hajnalhasadás, és hamar beheged a sebed. Igazságod jár előtted, és az ÚR dicsősége lesz mögötted. ⁹Ha segítségül hívod az Urat, ő válaszol, ... ¹⁰ha falodat megosztod az éhezővel, és jól tartod [értsd: jóltartod] a nincstelent, akkor fölragyog a sötétben világosságod, és homályod olyan lesz, mint a déli napfény.

1Jn 3.17-18: Akinek pedig világi javai vannak, de elnézi, hogy a testvére szükségét szenved, és bezárja előtte a szívét, abban hogyan maradhatna meg az Isten szeretete? ¹⁶Gyermekeim, ne szóval szeressünk, ne is nyelvel, hanem cselekedettel és igazsággal.

2Móz 22.20: Ne nyomorgasd a jövevényt, és ne sanyargasd őt, mert ti is jövevények voltatok Egyiptomban.

3Móz 19.9-10, 33-34: Amikor földetek termését learatjátok, ne arassátok le egészen a mező széléig, és ami aratás közben elhullott, azt ne szedjétek föl. ¹⁰Szőlődet se böngészd végig, és a szőlődben lehullott szemeket ne szedd föl. Hagyd ott azokat a szegényeknek és a jövevényeknek. ... ³³Ha jövevény tartózkodik köztetek az országban, ne nyomorgassátok! ³⁴Olyan legyen a köztetek tartózkodó jövevény, mint a közületek való született izráeli! Szeressétek, mint magatokat ...

5Móz 10.18-19: ... [az ÚR] igazságot szolgáltat az árvának és az özvegynek, szereti a jövevényt, kenyeret és ruhát ad neki. ¹⁹Szeressétek hát a jövevényt ...

5Móz 14.29: ... ha majd eljön a lévita, akinek nincs birtokrésze és öröksége, mint neked, meg a jövevény, az árva és az özvegy, akik lakóhelyeden élnek, ők is ehessenek, és jóllakhassanak. Így megáldja Istened, az ÚR, kezéd minden munkáját, amit csak végzel.

5Móz 16.11: Örvendezz Istenednek, az Úrnak színe előtt – fiaddal és leányoddal, szolgálóddal és szolgálóleányoddal meg a lévitával együtt, aki a lakóhelyeden él, és a jövevényel, árvával és özvegyvel, akik veled vannak – azon a helyen, amelyet kiválaszt Istened, az ÚR, hogy ott lakjék az ő neve.

5Móz 24.14-19: Ne zsákmányold ki a nincstelen és szegény napszámot, akár a testvéred, akár olyan jövevény, aki országodban, a te lakóhelyeiden él. ... ¹⁷Ne forgasd ki jogaiból a jövevényt és az árvát ... ¹⁹Ha learatod gabonádat a mezőn, és ottfelejtés egy kévét a mezőn, ne menj vissza fölvenni! Legyen az a jövevényé, az árváé és az özvegyé: így megáldja majd Istened, az ÚR kezéd minden munkáját.

Mal 3.5: Eljövök majd, és ítéletet tartok fölöttetek. Hamarosan vádat emelek a varázslók, a házasságtörők és a hamisan esküt tevők ellen; azok ellen, akik sanyargatják a napszámot, az özvegyet és az árvát, akik elnyomják a jövevényt, mert nem félnek engem! – mondja a Seregek Ura.

Jób 31.32: Nem hált jövevény az utcán, ajtómat kitértam az átutazó előtt.

Zs 146.7-9: Igazságot szolgáltat az elnyomottaknak, kenyeret ad az éhezőknek, kiszabadítja a foglyokat az ÚR. ⁸Az ÚR megnyitja a vakok szemeit, az ÚR fölegyenesíti a görnyedezőket, az ÚR szereti az igazakat. ⁹Az ÚR őrzi a jövevényeket, támogatja az árvát és az özvegyet; de a bűnösöket tévútra vezeti.

1Móz 19.13, 24-25: ... el fogjuk pusztítani ezt a helyet [Sodomát és Gomorát], mivel eljutott az Úrhoz az a nagy jalkiáltás, amelyet okoztak [azzal ti., hogy nem tartották tiszteletben pl. az idegenek és a gazdasági bevándorlók emberi jogait]. Az ÚR azért küldött bennünket, hogy elpusztítsuk a várost. ... ²⁴Az ÚR pedig kénkőves tüzes esőt bocsátott Sodomára és Gomorára, az Úrtól, az égből. ²⁵Így pusztította el azokat a városokat és azt az egész környéket, a városok egész lakosságát, sőt a föld növényzetét is.

Ez 16.48-50: Életemre mondom – így szól az én Uram, az ÚR –, hogy még a húgod, Sodoma sem tett olyat lányaival [a környező kisebb településekkel] együtt, amiket te [hűtlen Izráel] tettél lányaiddal együtt! ⁴⁹Az volt a bűne a húgodnak, Sodomának, hogy bár fenségben, kenyérbőségben és zavartalan békességben volt része neki és lányainak, a nincstelent és a szegényt mégsem támogatta. ⁵⁰Felfuvalkodtak, és utálatos dolgokat műveltek előttem; azért elvettem őket, amikor ezt láttam. [Eszertint tehát Sodoma bűne az volt, hogy nem gondoskodott a hajléktalanokról és a szegényekről.]

Mt 25.34-46: Akkor így szól a király a jobb keze felől állókhoz: Jöjjetek, Atyám áldottai, örököljétek az országot, amely készen áll számotokra a világ kezdete óta. ³⁵Mert éheztem, és ennem adtatok, szomjaztam, és innom adtatok, jövevény voltam, és befogadtatok, ³⁶mezítelen voltam, és felruháztatok, beteg voltam, és meglátogattatok, börtönben voltam, és eljöttetek hozzám. ³⁷Akkor így válaszolnak neki az igazak: Uram, mikor láttunk téged éhezni, hogy enned adtunk volna, vagy szomjazni, hogy innod adtunk volna? ³⁸Mikor láttunk jövevénynek, hogy befogadtunk volna, vagy mezítelennek, hogy felruháztunk volna? ³⁹Mikor láttunk betegen vagy börtönben, hogy elmentünk volna hozzád? ⁴⁰A király így felel majd nekik: Bizony, mondom nektek, valahányszor megtettétek ezeket akárcsak eggyel is az én legkisebb testvéreim közül, velem tettétek meg. ⁴¹Akkor szól a bal keze felől állókhoz is: Menjetek előlem, átkozottak, az ördögnek és angyalainak elkészített örök tűzre. ⁴²Mert éheztem, és nem adtatok ennem, szomjaztam, és nem adtatok innom, ⁴³jövevény voltam, és nem fogadtatok be, mezítelen voltam, és nem ruháztatok fel, beteg voltam, börtönben voltam, és nem látogattatok meg. ⁴⁴Akkor ezek is így válaszolnak neki: Uram, mikor láttunk téged éhezni vagy szomjazni, jövevénynek vagy mezítelennek, betegen vagy börtönben, amikor nem szolgáltunk neked? ⁴⁵Akkor így felel nekik: Bizony, mondom nektek, valahányszor nem tettétek meg ezeket eggyel a legkisebbek közül, velem nem tettétek meg. ⁴⁶És ezek elmennek az örök büntetésre, az igazak pedig az örök életre.

Zsid 13.1-2: A testvéri szeretet maradjon meg közöttetek. ²A vendégszeretetről meg ne feledkezzetek, mert ezáltal egyesek – tudtukon kívül – angyalokat vendégeltek meg. ³Ne feledkezzetek meg a foglyokról, mintha fogolytársaik volnátok; a gyöttrődőkről, mint akik magatok is testben vagytok.

VIII. Csak Rád nézek

5. Csak Rád nézek, Megváltóm, | Te élsz bennem, és mátol | csak Tebenned élek én. | Így lehetek Tőled áldás: | üldözöttnek üdvhozó társ, | menekültnek menedék.

2Kor 5.15: ... azért halt meg [Krisztus] mindenkiért, hogy akik élnek, többé ne önmaguknak éljenek, hanem annak, aki értük meghalt és feltámadt.

Gal 2.20: Krisztussal együtt keresztre vagyok feszítve: többé tehát nem én élek, hanem Krisztus él bennem; azt az életet pedig, amit most testben élek, az Isten Fiában való hitben élem, aki szeretett engem, és önmagát adta értem.

Gal 3.27: Akik Krisztusba keresztelkedtetek meg, Krisztust öltöztetek magatokra.

1Jn 3.24: Aki pedig megtartja az ő parancsolatait, az őbenne marad, és ő is abban ...

1Jn 5.20: De tudjuk, hogy eljött az Isten Fia, és értelmet adott nekünk, hogy megismerjük az Igazat; és ezért vagyunk az Igazban, az ő Fiában, Jézus Krisztusban. Ő az igaz Isten és az örök élet.

Jn 14.20, 15.4-5: ... én az Atyámban vagyok, ti énbennem, én pedig tibennetek. ... 15. ... ⁴Maradjatok énbennem, és én tibennetek. Ahogyan a szőlővessző nem teremhet gyümölcsöt magától, ha nem marad a szőlőtőn, úgy ti sem, ha nem maradtok énbennem. ⁵Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők: aki énbennem marad, és én őbenne, az terem sok gyümölcsöt, mert nélkülem semmit sem tudtok cselekedni.

1Móz 12.1-3: Az ÚR ezt mondta Abrámnak: Menj el földedről,

rokonságod közül és atyád házából arra a földre, amelyet mutatok neked! ²Nagy néppé teszek, és megáldalak, nagyra teszem nevedet, és áldás leszel. ³... Általad nyer áldást a föld minden nemzetisége.

Fil 4.13: Mindenre van erőm Krisztusban, aki megerősít engem.

5Móz 23.16-17: Ne szolgáltsd vissza gazdájának a rabszolgát, ha hozzád menekül a gazdájától! ¹⁷Hadd lakjék közötted azon a helyen, amelyet választ magának városaid közül, ahol jó neki. Ne nyomorgasd őt!

Zs 7.2: Uram, Istenem, hozzád menekülök! Szabadíts meg üldözöttimtől, és ments meg engem ...

Jak 2.8-9, 13: Ha ... betöltitek a királyi törvényt az Írás szerint: „Szeresd felebarátodat, mint magadat!” – helyesen cselekedtek. ⁹De ha személyválogatók vagytok, bünt követtek el, és a törvény mint törvényszegőket marasztal el titeket. ... ¹³Mert az ítélet irgalmatlan ahhoz, aki nem cselekedett irgalmasságot, az irgalmasság viszont diadalmaskodik az ítéleten.

Jak 2.17, 20, 26: ... a hit ..., ha cselekedetei nincsenek, halott önmagában. ... ²⁰Akarod-e hát tudni, te ostoba ember, hogy a hit cselekedetek nélkül meddő? ... ²⁶Mert ahogyan a test halott a lélek nélkül, ugyanúgy a hit is halott cselekedetek nélkül.

Jak 4.17: Aki tehát tudna jót tenni, de nem teszi: bűne az annak.

IX. Tiéd vagyok, Jézusom

6. Tiéd vagyok, Jézusom; | vezess keresztutadon, | gyöngé szívem Rád szorul. | Úgy szeressek, mint Te szeretsz, | ahogy tanít a szent kereszt – | s vár az örök koszorú!

Zs 79.13: Mi ..., a te néped, legelődnek nyája, örökké magasztalunk téged.

Zs 100.3: ... az ÚR az Isten! Ő alkotott minket, az övéi vagyunk: az ő népe és legelőjének nyája.

Róm 14.8: ... ha élünk, az Úrnak élünk, ha meghalunk, az Úrnak halunk meg. Tehát akár éljünk, akár haljunk, az Úréi vagyunk.

Zs 27.11: Uram, taníts meg utadra, vezess a helyes ösvényen ...!

Jn 14.6: Jézus így válaszolt: Én vagyok az út, az igazság és az élet ...

Mk 8.34-35: ... Ha valaki énutánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel a keresztyét, és kövessen engem. ³⁵Mert aki akarja menteni az életét, az elveszti azt, aki pedig elveszti az életét értem és az evangéliumért, megmenti azt. [Vö. Mt 10.38-39.]

Ézs 40.29-31: Erőt ad a megfáradtnak, és az erőtlent nagyon erőssé teszi. ³⁰Elfáradnak és ellankadnak az ifjak, még a legkiválóbbak is megbotlanak. ³¹De akik az Úrban bíznak, erejük megújul, szárnyra kelnek, mint a sasok, futnak, és nem lankadnak meg, járnak, és nem fáradnak el.

Mt 26.40-41: Amikor visszament a tanítványokhoz, alva találta őket, és így szólt Péterhez: Nem tudtatok egy órát sem virrasztani velem? ⁴¹Virraszatok, és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek: a lélek ugyan kész, de a test erőtlenségre van hajlamos.

2Kor 12.7-9: ... hogy el ne bizakodjam, tövis adatott a testembe ... ⁸Emiatt háromszor kértem az Urat, hogy távozzék az el tőlem. ⁹De ő ezt mondta nekem: Elég neked az én kegyelmem, mert az én erőm erőtlenség által ér célhoz. Legszívesebben tehát az erőtlenségemmel dicsekszem, hogy Krisztus ereje lakozzék bennem.

Mk 10.43-45: ... aki nagyra akar lenni közöttetek, az legyen a szolgátok; ⁴⁴és aki közöttetek első akar lenni, az legyen mindenki rabszolgája. ⁴⁵Mert az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon, és életét adja váltságul sokakért [értsd: a sokaságért, mindenkiért].

Jn 13.34-35: Új parancsolatot adok nektek, hogy szeressétek egymást: ahogyan én szerettelek titeket, ti is úgy szeressétek egymást! ³⁵Arról fogja megtudni mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretitek egymást.

1Jn 4.20: Ha valaki azt mondja: „Szeretem Istent”, a testvérét viszont gyűlöli, az hazug, mert aki nem szereti a testvérét, akit lát, nem szeretheti Istent, akit nem lát.

Jn 15.9-13: Ahogyan engem szeretett az Atya, úgy szeretlek én is titeket: maradjatok meg az én szeretetemben! ¹⁰Ha parancsolataimat megtartjátok, megmaradtok a szeretetemben, ahogyan én mindig megtartottam az én Atyám parancsolatait, és megmaradok az ő szeretetében. ... ¹²Az az én parancsolatom, hogy úgy szeresétek egymást, ahogyan én szerettelek titeket. ¹³Nincs senkiben nagyobb szeretet annál, mint ha valaki életét adja barátaiért.

Mt 5.10-12: Boldogok, akiket az igazságért üldöznek, mert övék a mennyek országa. ¹¹Boldogok vagytok, ha énmiattam gyaláznak és üldöznek titeket, és mindenféle rosszat hazudnak rólatok. ¹²Örüljete és ujjongjatek, mert jutalmatok bőséges a mennyekben ...

Róm 8.16-18: Maga a Lélek tesz bizonyosságot a mi lelkünkkel együtt arról, hogy Isten gyermekei vagyunk. ¹⁷Ha pedig gyermekek, akkor örökösök is: örökösei Istennek és örököstársai Krisztusnak, ha vele együtt szenvedünk, hogy vele együtt meg is dicsőüljünk. ¹⁸Mert azt tartom, hogy a jelen szenvedései nem

hasonlíthatók ahhoz a dicsőséghez, amely láthatóvá lesz rajtunk.

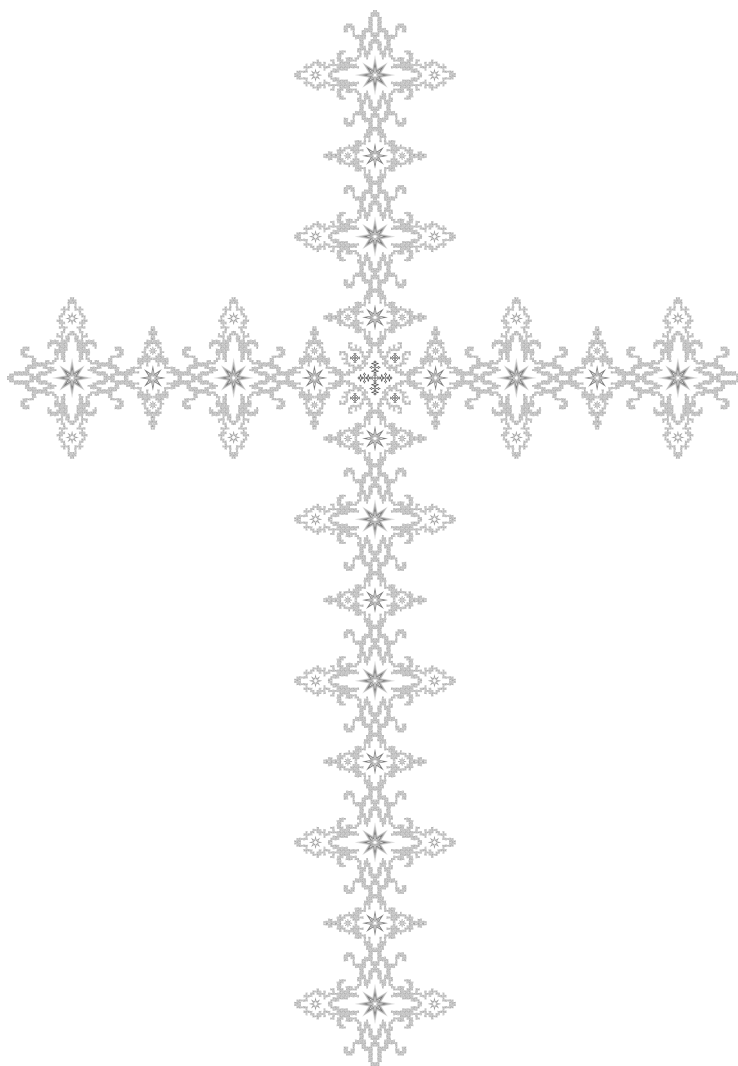
1Kor 9.25: Aki pedig versenyben vesz részt, mindenben önmegtartóztató: azok azért, hogy elhervadó koszorút nyerjenek, mi pedig azért, hogy hervadhatatlant.

2Tim 4.6-8: Mert én nemsokára feláldoztatom, és elérkezett az én elköltözésem ideje. ⁷Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam, ⁸végezetre eltétem nekem az igazság koronája, amelyet megad nekem az Úr, az igaz bíró ama napon; de nemcsak énnekem, hanem mindazoknak is, akik várva várják az ő megjelenését.

Jak 1.12: Boldog ember az, aki a kísértés idején kitart, mert miután kiállta a próbát, elnyeri az élet koronáját, amelyet az Úr megígért az őt szeretőknek.

1Pt 5.4: És amikor megjelenik a főpásztor, elnyeritek a dicsőség hervadhatatlan koszorúját.

Jel 2.10: Ne félj attól, amit el fogsz szenvedni. Íme, az ördög börtönbe fog vetni közületek némelyeket, hogy próbát álljatok ki, és nyomorúságotok lesz tíz napig. Légy hű mindhalálig, és neked adom az élet koronáját.

Jelmagyarázat – Sigla

The musical score consists of six systems, each with a treble and bass staff. The notation includes various dynamics (e.g., *cr.*, *tr.*), articulation (e.g., *tr...*), and performance instructions (e.g., *cal.*, *decr.*). The score features a variety of rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is common time (C).

cal. ... = calando *cioè* ritardando e decrescendo ...

cr. ... = crescendo ...

decr. ... = decrescendo ...

div. = divisi o divise

div. I = divisione prima

k. = körte(oboa) – oboe d'amore

mv = mezza voce

poch. = pochissimo

(rit.) = ritardando e dopo parentesi chiusa
a tempo come prima

TARTALOM – INDEX

Bűnbánati kantáta Cantata in Quadragesima

A kantáta szövege	2
I. <i>A keresztfához megyek</i> (3' 25")	3
II. <i>Isten Fia</i> (4')	13
III. <i>A tengerár</i> (3' 55")	21
IV. <i>De tárt karral</i> (3' 15")	36
V. <i>Üdvöm Napja</i> (2' 25")	42
VI. <i>Hadd ragyogjam</i> (7' 45")	56
VII. <i>Közjáték – Interludium</i> (1' 50")	69
VIII. <i>Csak Rád nézek</i> (5' 30")	71
IX. <i>Tiéd vagyok</i> (7' 5")	86
A szöveg és a dallam előzményei	111
A szöveg bibliai háttere	116
Jelmagyarázat – Sigla	123

MARGÓ KIADÓ

• P R O C U L T U R A M A R G I N A L I •

új címünk:

margokiado@gmail.com

Felelős kiadó: Balogh Margit

ISMN 979-0-801675-81-1

© Deli Árpád

*

Budapest

2021

